
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΥΠΡΟΥ · ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2026

Πληθωρισμός στην Κύπρο 2025–2026

Από το ενεργειακό shock σε μια δημοσιονομικά συνετή απάντηση:
προσωρινή, στοχευμένη, με σαφή έξοδο

Δρ. Ανδρέας Χαραλάμπους, Πρόεδρος Δημοσιονομικού Συμβουλίου Κύπρου

Στοιχεία έως Αύγουστο 2026 CYPSTAT, Eurostat, EKT, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

ΣΥΝΟΨΗ

Πέντε κεντρικά μηνύματα

- 1 Απότομη αντιστροφή.** Από 0,8% το 2025 (ο χαμηλότερος στην ΕΕ) σε 5,2% τον Αύγουστο 2026 (3ος υψηλότερος στην ΕΕ-27).
- 2 Από την ενέργεια στις υπηρεσίες και τα τρόφιμα.** Ο μέσος πληθωρισμός Ιαν–Αυγ 2026 ανέβηκε από 1,2% το 2025 σε 3,0% το 2026. Η ενέργεια πρόσθεσε 1 π.μ., τα τρόφιμα 0,5 π.μ. και οι υπηρεσίες 0,4 π.μ.
- 3 Η ρίζα είναι διαρθρωτική.** 88% εξάρτηση από εισαγωγές, 86% πετρελαιοειδή, απομονωμένο δίκτυο και απορρίψεις ΑΠΕ.
- 4 Οι οριζόντιες μειώσεις φόρων** κοστίζουν, δεν είναι στοχευμένες, κρύβουν προσωρινά τον πληθωρισμό και τείνουν να μονιμοποιούνται.
- 5 Προτεινόμενο πλαίσιο:** εκτίμηση τιμής αναφοράς → διάγνωση προσωρινού ή μόνιμου χαρακτήρα → στοχευμένη προσωρινή στήριξη → προγραμματισμένη απόσυρση → προσαρμογή.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο πληθωρισμός είναι η διαρκής άνοδος του γενικού επιπέδου τιμών, όχι η ακρίβεια ενός μόνο προϊόντος

- Μετριέται ως η ετήσια % μεταβολή ενός δείκτη τιμών για σταθερό καλάθι αγαθών και υπηρεσιών.
- ΕνΔΤΚ (HICP): ο εναρμονισμένος δείκτης της ΕΕ. Τον καταρτίζει η CYPSTAT, είναι συγκρίσιμος με την Ευρωζώνη και αποτελεί τη βάση για την ΕΚΤ.
- Ο εθνικός ΔΤΚ είναι αναφορά και για την ΑΤΑ.
- Ο υποκείμενος πληθωρισμός (core inflation) εξαιρεί ενέργεια και τρόφιμα και δείχνει τις μεσοπρόθεσμες τάσεις.
- Από τον Ιανουάριο 2026: νέα ταξινόμηση ECOICOP ver.2 και βάση 2025=100.

Βάρη καλαθιού HICP 2026 (%)	Κύπρος	Ευρωζώνη
Υπηρεσίες	482,8	468,2
Βιομηχανικά αγαθά	223,7	252,2
Τρόφιμα, ποτά, καπνός	205,0	189,4
Ενέργεια	88,5	90,3

Η ενέργεια είναι μόλις το 8,8% του καλαθιού, αλλά επηρεάζει έμμεσα σχεδόν όλες τις άλλες κατηγορίες.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο πληθωρισμός αναδιανέμει εισόδημα και επηρεάζει άμεσα τα δημόσια οικονομικά

Νοικοκυριά

Μειώνεται το πραγματικό εισόδημα, κυρίως στα χαμηλά εισοδήματα, που ξοδεύουν μεγαλύτερο μερίδιο σε ενέργεια και τρόφιμα.

Επιχειρήσεις

Αυξάνεται το κόστος ενέργειας και μεταφορών, πιέζεται η ανταγωνιστικότητα του τουρισμού και μεγαλώνει η αβεβαιότητα στην τιμολόγηση.

Αγοραστική δύναμη και μισθοί

Μέσω της ΑΤΑ και των διαπραγματεύσεων ο πληθωρισμός περνά στους μισθούς. Υπάρχει κίνδυνος δευτερογενών επιδράσεων.

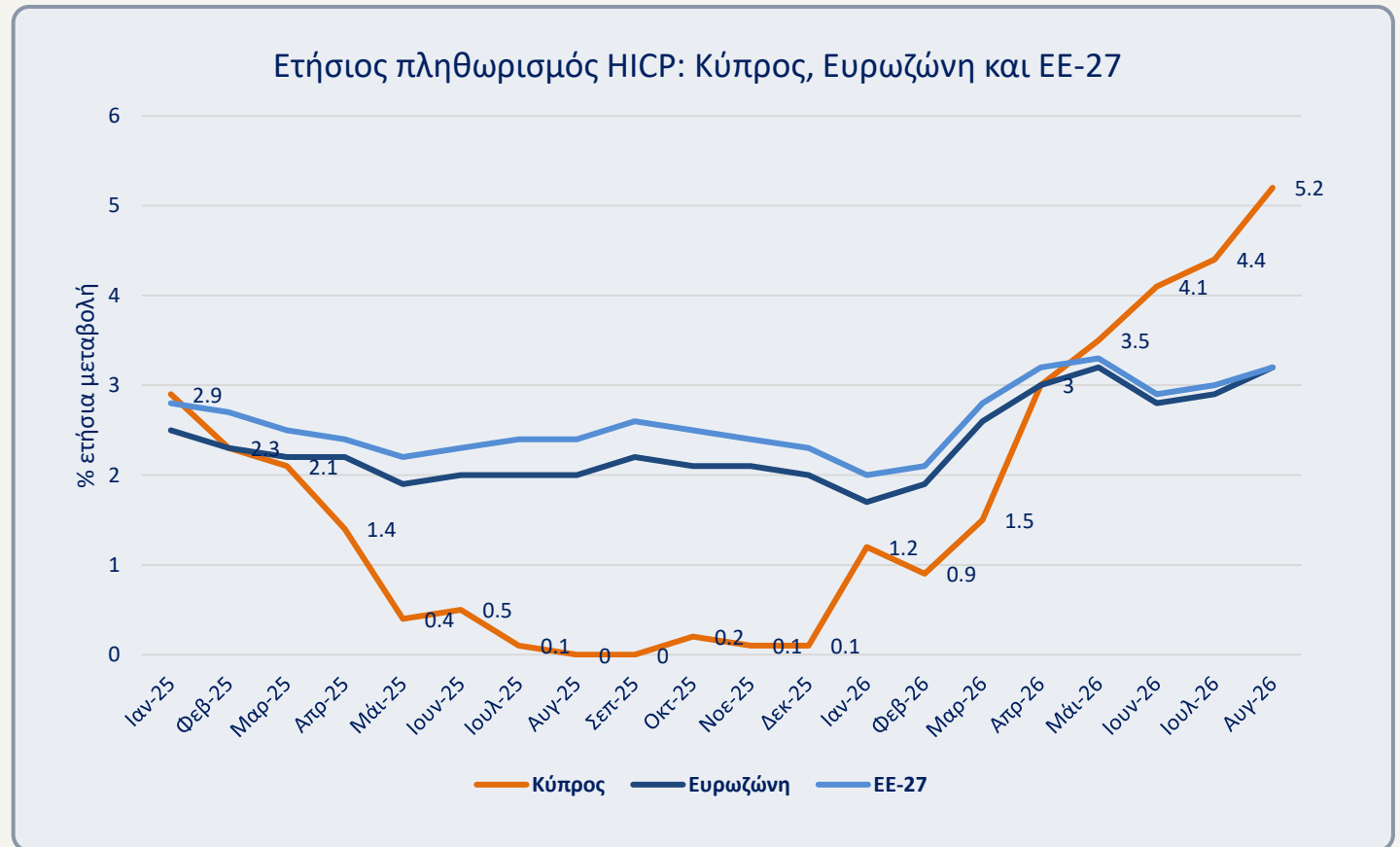
Δημοσιονομική πολιτική

Τα ονομαστικά έσοδα αυξάνονται προσωρινά, αλλά ασκούνται πιέσεις σε μισθούς, συντάξεις και για μέτρα στήριξης. Η ΕΚΤ αύξησε τα επιτόκια τον Ιούνιο και τον Σεπτέμβριο 2026.

2. ΕΞΕΛΙΞΗ 2025-2026

Από τον χαμηλότερο πληθωρισμό της ΕΕ το 2025 σε έναν από τους υψηλότερους το 2026

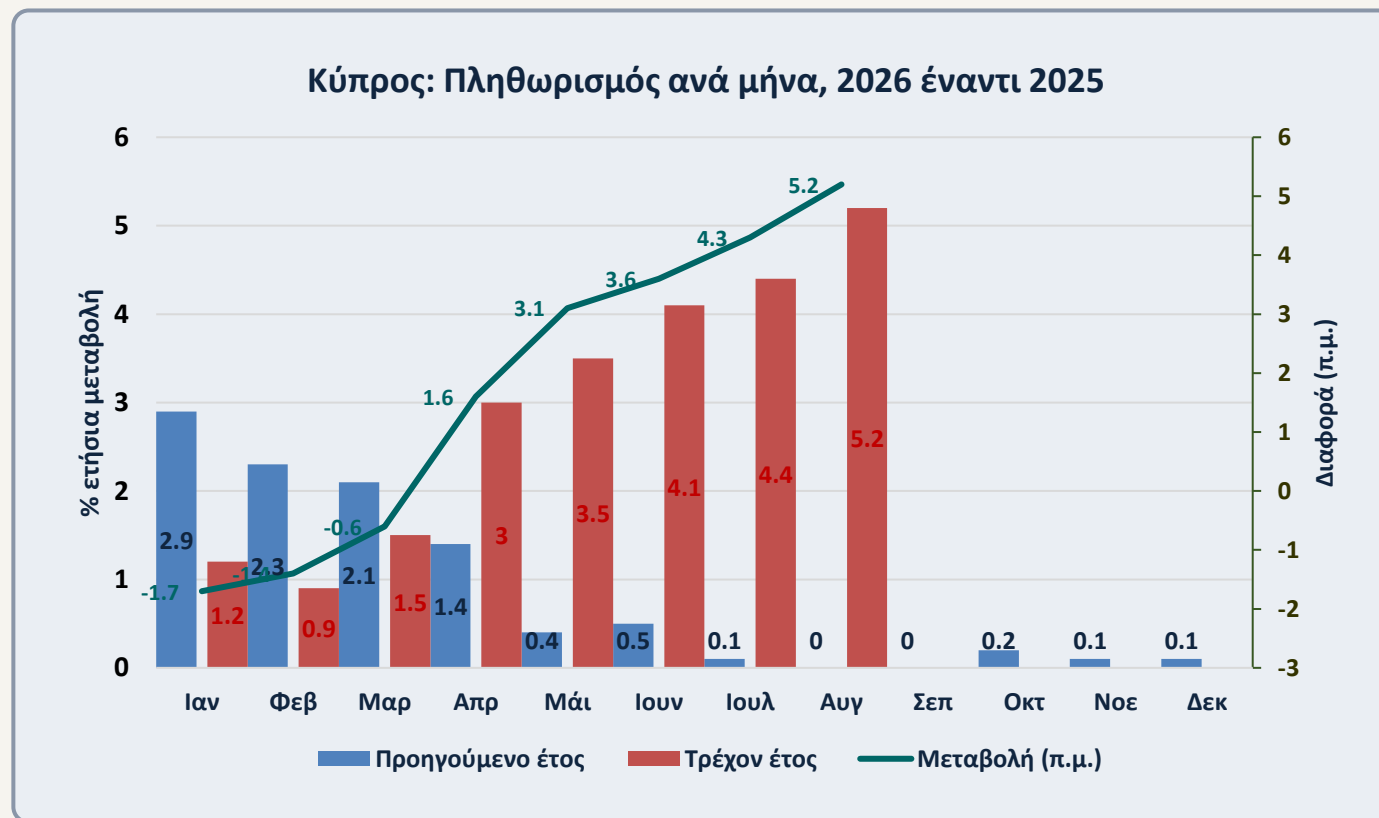
- 2025: μέσος πληθωρισμός 0,8%, ο χαμηλότερος στην ΕΕ. Από τον Ιούλιο έως τον Δεκέμβριο κοντά στο 0%.
- Η άνοδος ξεκινά τον Μάρτιο 2026 (1,5%), με την κρίση στο Ιράν και στα Στενά του Ορμούζ, και φτάνει στο 5,2% τον Αύγουστο.
- Ευρωζώνη τον Αύγουστο: 3,2%. Η Κύπρος είναι πλέον 2 π.μ. πάνω, ενώ έναν χρόνο πριν ήταν 2 π.μ. κάτω.



2. ΕΞΕΛΙΞΗ 2025–2026

Το α' τρίμηνο 2026 ήταν χαμηλότερο από το 2025, από τον Απρίλιο η διαφορά ανοίγει έως +5,2 π.μ.

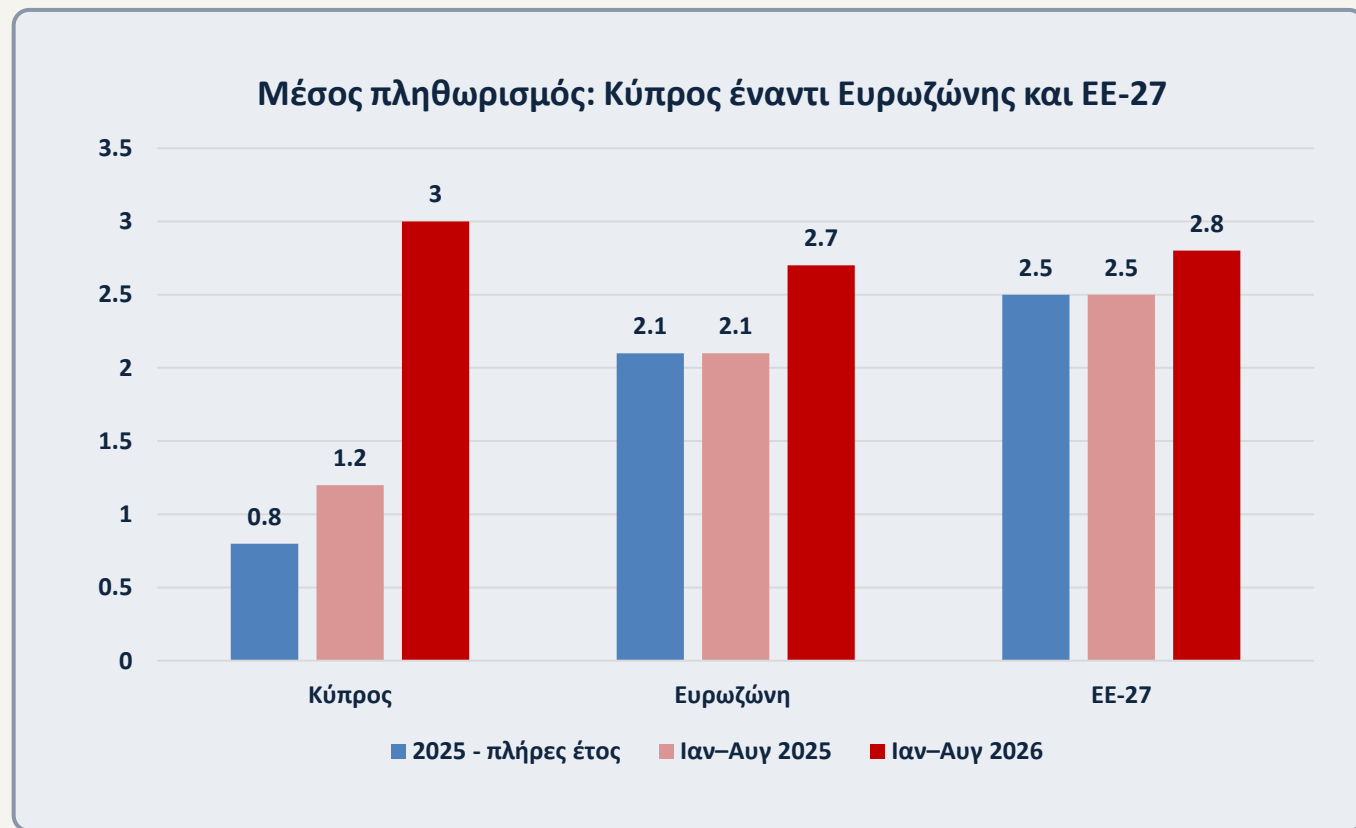
- Ιαν.–Μαρ.: το 2026 ήταν κάτω από το 2025 (1,2 / 0,9 / 1,5% έναντι 2,9 / 2,3 / 2,1%).
- Ο Απρίλιος είναι το σημείο καμπής (3,0% έναντι 1,4%). Τον Αύγουστο: 5,2% έναντι 0,0%.
- Μέρος της διαφοράς είναι φαινόμενο βάσης: το 2025 οι τιμές ενέργειας έπεφταν (−9,7% τον Ιούλιο 2025).



2. ΕΞΕΛΙΞΗ 2025–2026

Ο μέσος πληθωρισμός Ιαν–Αυγ υπερδιπλασιάστηκε: 3,0% το 2026 έναντι 1,2% το 2025

- 2025, πλήρες έτος: Κύπρος 0,8%, Ευρωζώνη 2,1%, ΕΕ 2,5%.
- Ιαν–Αυγ 2026: Κύπρος 3,0%, έναντι περίπου 2,7% στην Ευρωζώνη και 2,8% στην ΕΕ.
- Προβλέψεις για το 2026: ΚΤΚ 3,3% (Σεπτέμβριος), Ευρωπαϊκή Επιτροπή 3,6% (Μάιος). Για το 2027: 2,4% (ΚΤΚ).

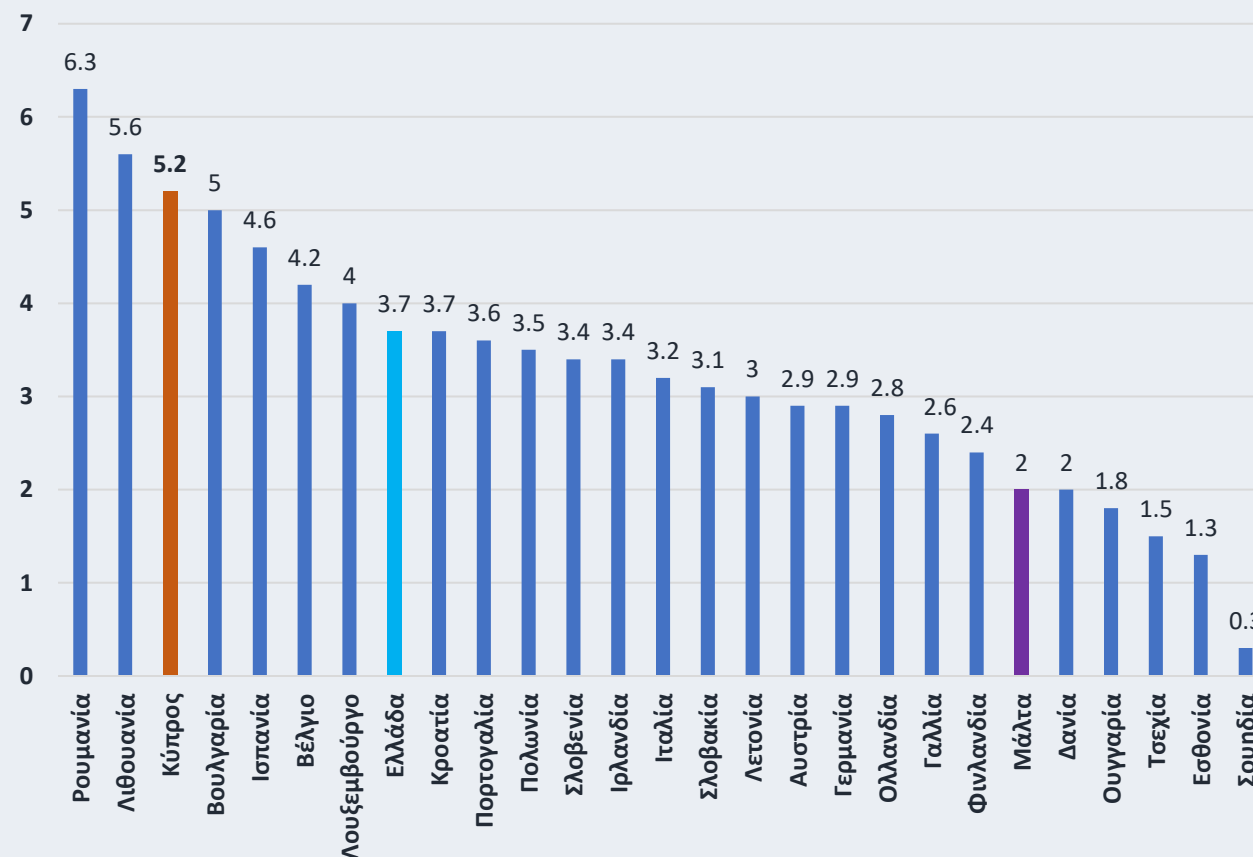


2. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΕ-27

Τον Αύγουστο 2026 η Κύπρος είχε τον 3ο υψηλότερο πληθωρισμό στην ΕΕ-27

- Υψηλότερος: Ρουμανία 6,3%, Λιθουανία 5,6%, Κύπρος 5,2%.
- Χαμηλότερος: Σουηδία 0,3%, Εσθονία 1,3%, Τσεχία 1,5%.
- Η Κύπρος είναι 2 π.μ. πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ και της Ευρωζώνης (3,2%).

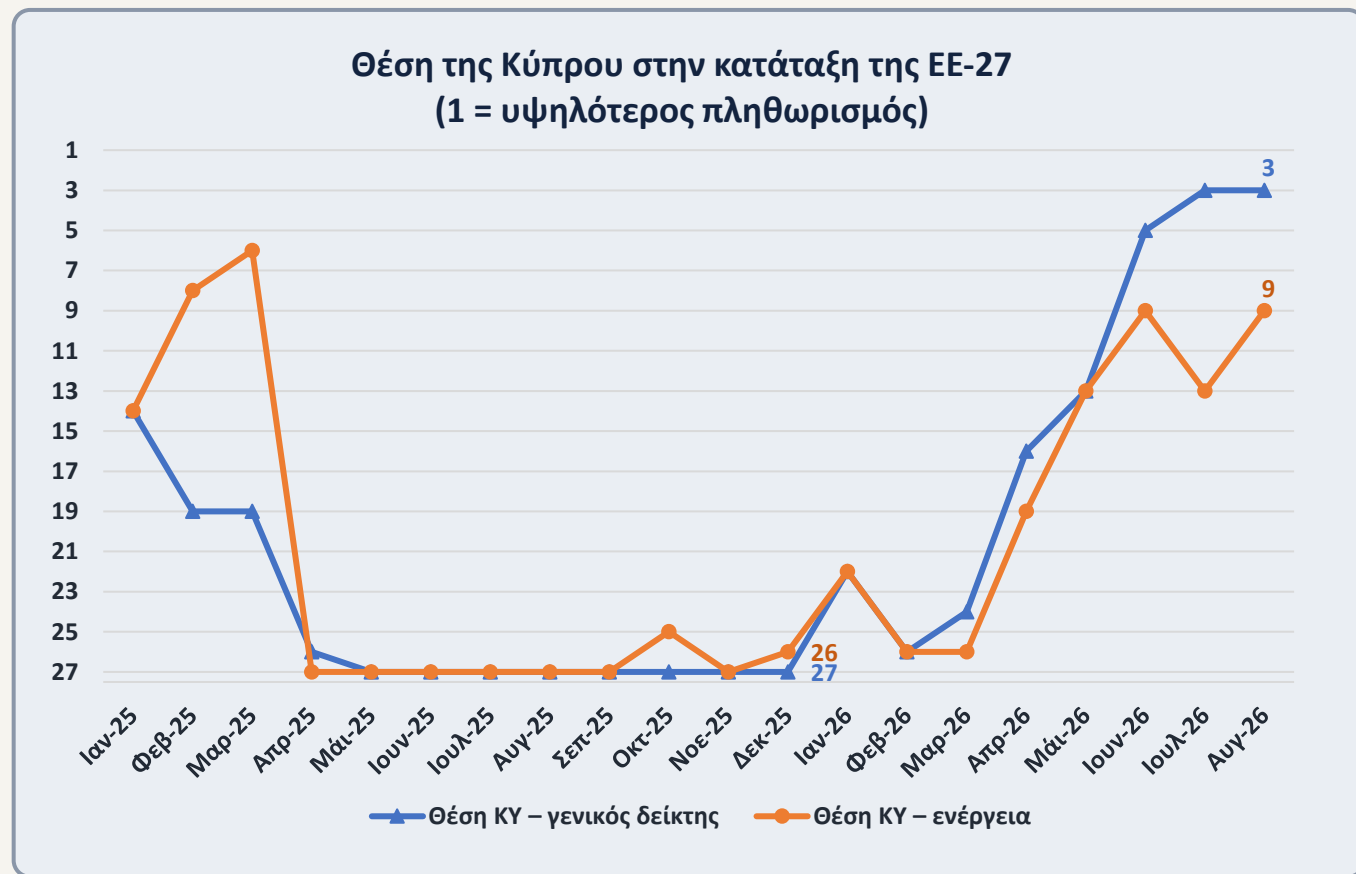
ΕΕ-27: ετήσιος πληθωρισμός τον μήνα Αύγουστο (κατάταξη)



2. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΕ-27

Μέσα σε οκτώ μήνες η Κύπρος πέρασε από την τελευταία θέση στην ΕΕ στην 3η υψηλότερη

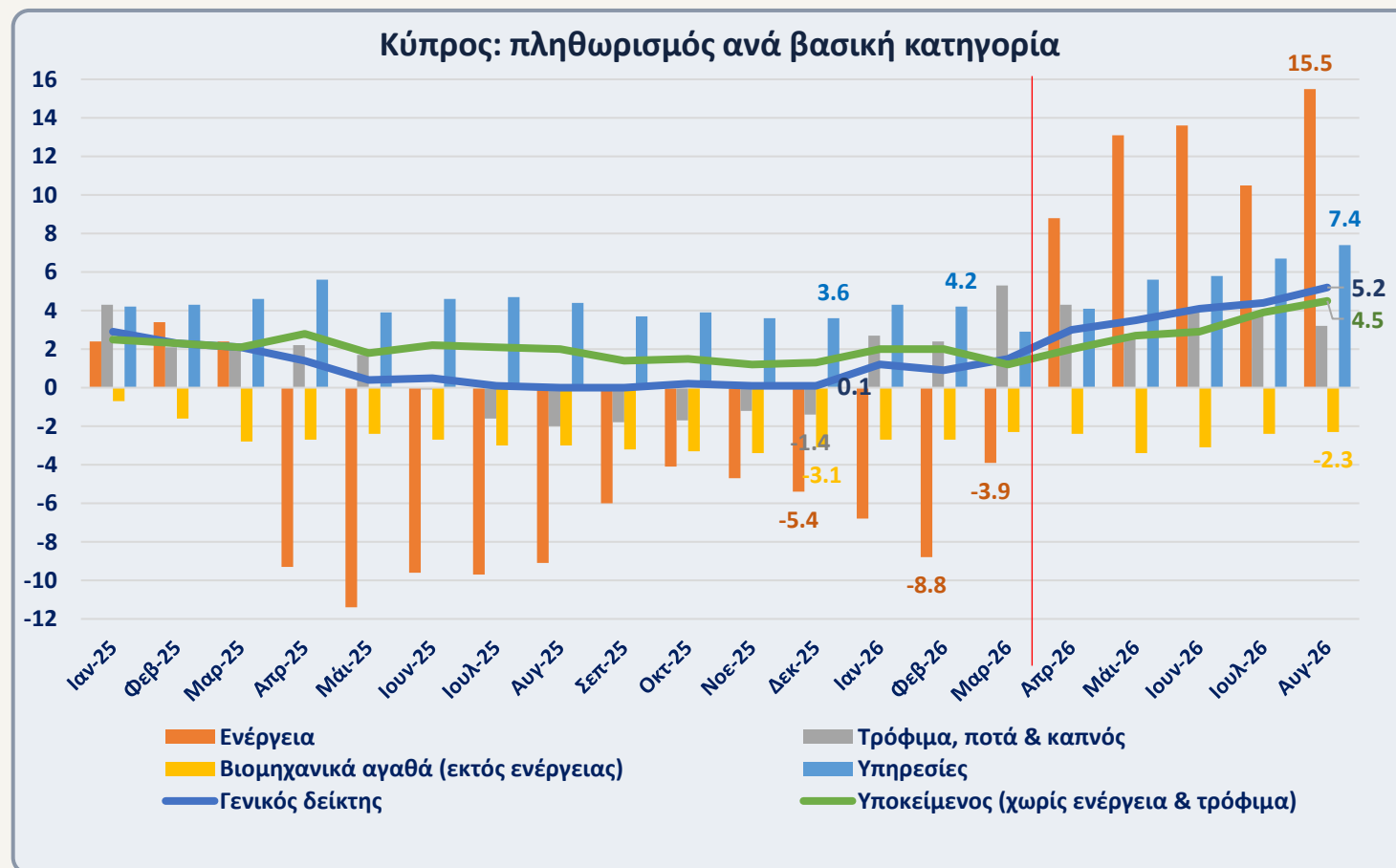
- Δεκέμβριος 2025: 0,1%, ο χαμηλότερος στην ΕΕ. Φεβρουάριος 2026: 2η χαμηλότερη· Μάρτιος: 24η (ισόβαθμη).
- Απρίλιος: στη μέση του πίνακα. Ιούλιος: ισόβαθμη 3η. Αύγουστος: 3η.
- Η ταχύτητα της μετακίνησης δείχνει ασυνήθιστα υψηλή ευαισθησία της Κύπρου στο εξωτερικό ενεργειακό shock.



3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Η ενέργεια πυροδότησε την άνοδο, αλλά οι πιέσεις διευρύνθηκαν στις υπηρεσίες

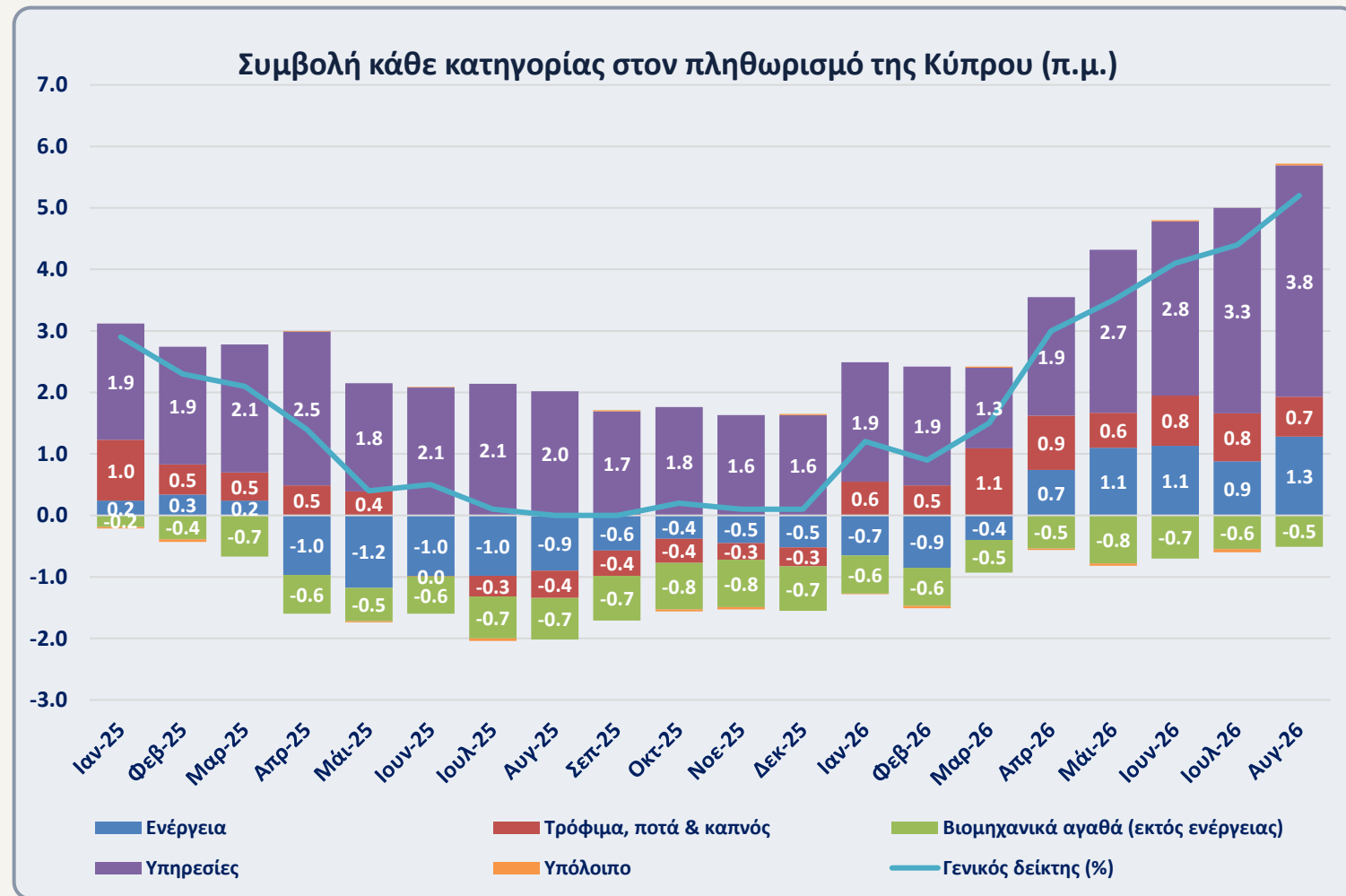
- Ενέργεια: από -8,8% τον Φεβρουάριο σε +15,5% τον Αύγουστο 2026.
- Υπηρεσίες: από 4,2% σε 7,4%. Εστιατόρια και καταλύματα +13,3%, μεταφορές +9,8% τον Αύγουστο 2026.
- Τρόφιμα: από 2,4% σε 3,2%. Τα βιομηχανικά αγαθά συνεχίζουν σε αποπληθωρισμό (-2,3%).



3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Οι υπηρεσίες δίνουν τη μεγαλύτερη συμβολή - η ενέργεια τη μεγαλύτερη μεταβολή

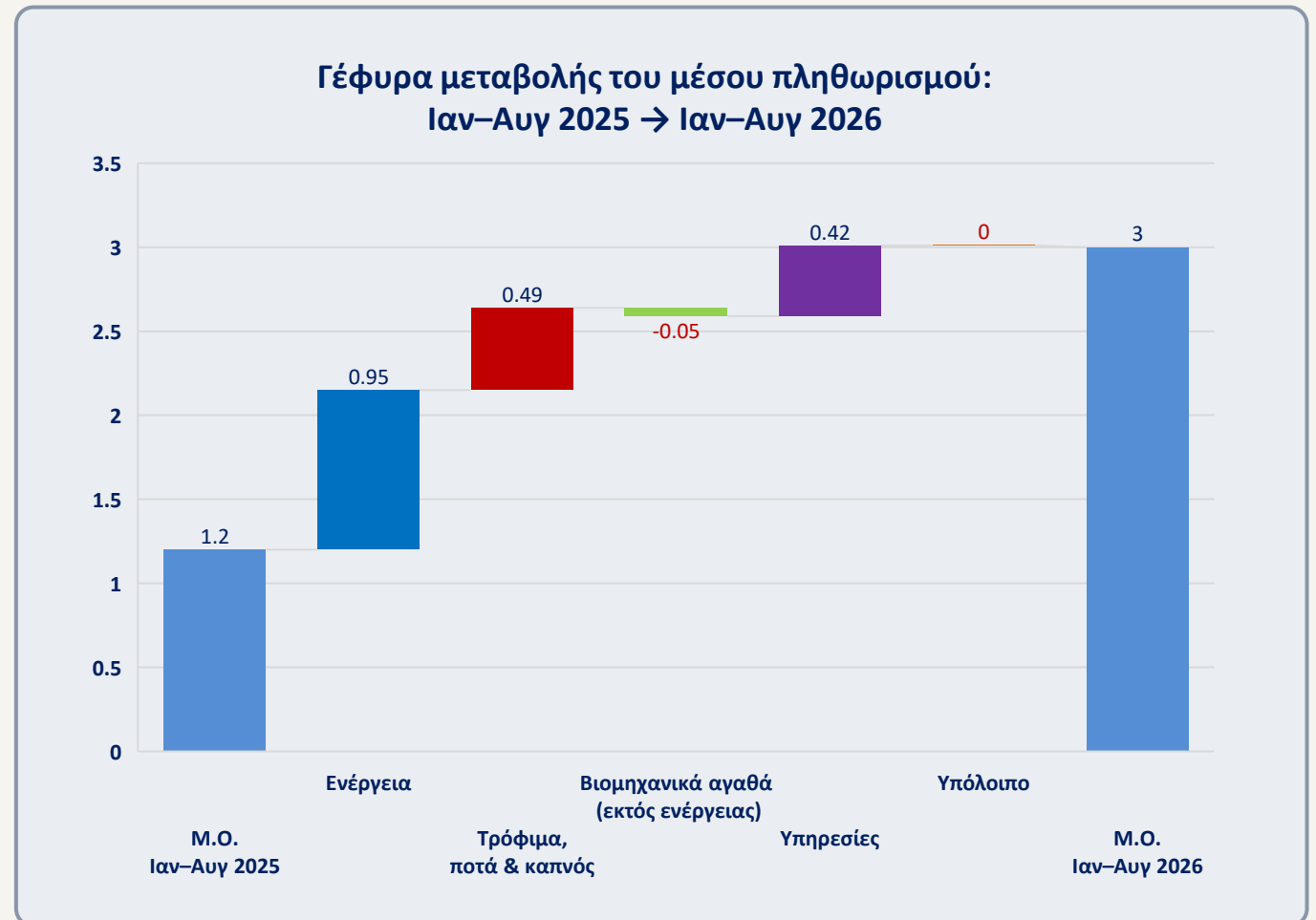
- Αύγουστος 2026, κατά προσέγγιση: υπηρεσίες περίπου 3,8 π.μ. (βάρος 48%).
- Ενέργεια: περίπου 1,3 π.μ., με βάρος μόλις 8,4%. Το 2025 η συμβολή της ήταν αρνητική.
- Τρόφιμα: περίπου 0,7 π.μ. Βιομηχανικά αγαθά: περίπου -0,5 π.μ.



3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Η ενέργεια είναι ο μεγαλύτερος παράγοντας της επιτάχυνσης μεταξύ 2025 και 2026

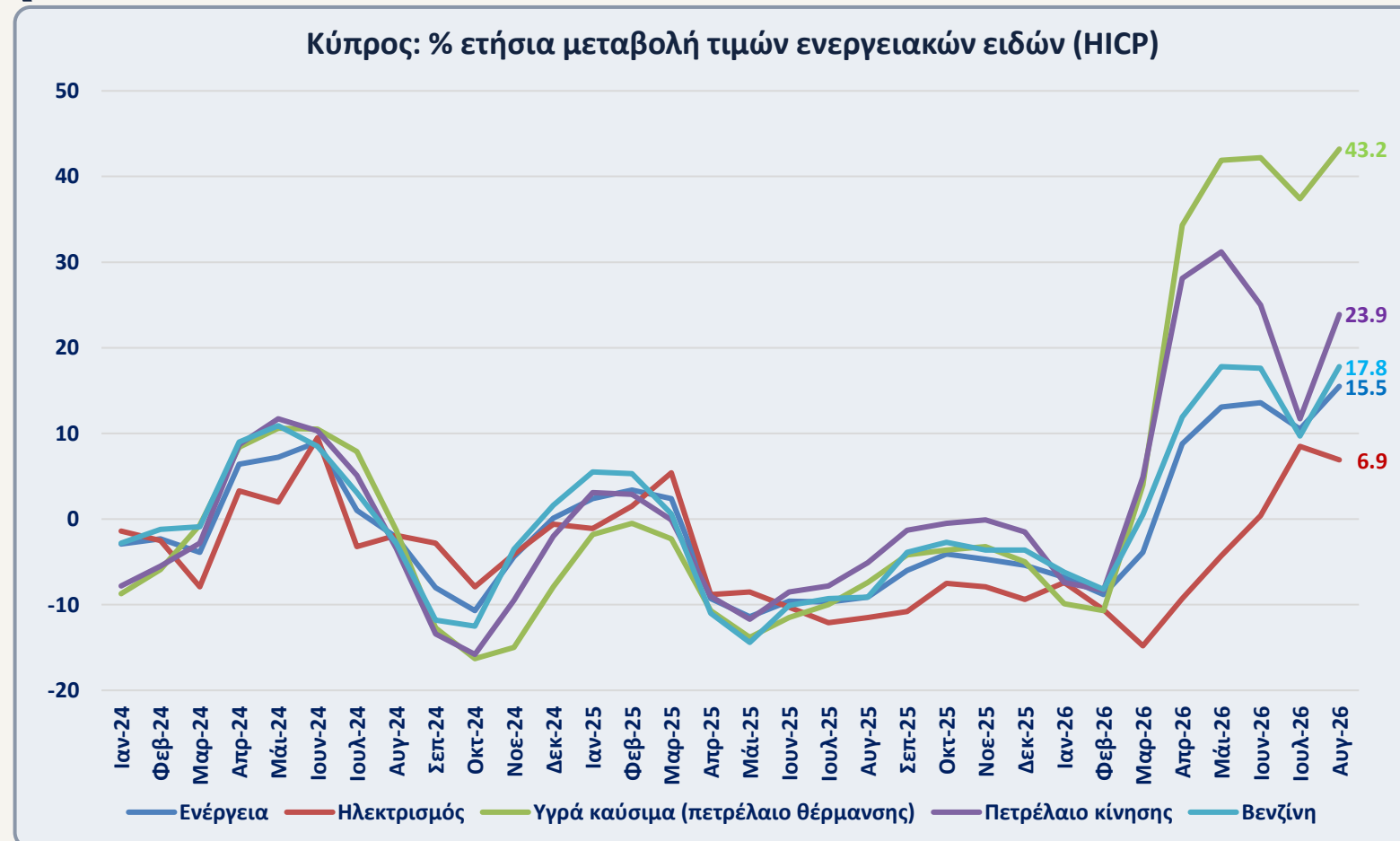
- Η ενέργεια πέρασε από έντονα αρνητικές ετήσιες μεταβολές το 2025 (-9,7% τον Ιούλιο) σε διψήφιες θετικές το 2026.
- Ακολουθούν τα τρόφιμα ($\approx +0,5$ π.μ.) και οι υπηρεσίες ($\approx +0,4$ π.μ.): πιθανές δευτερογενείς επιδράσεις από ενέργεια, μισθούς και τουριστική ζήτηση..
- Έναντι της Ευρωζώνης (Μ.Ο. Ιαν-Αυγ 2026) το χάσμα συνδέεται με υπηρεσίες (5,1% έναντι 3,2%) και τρόφιμα (3,6% έναντι 1,9%)· η ενέργεια της Κύπρου ήταν χαμηλότερη (5,0% έναντι 6,5%)



4. ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΥΣΙΜΑ

Τα καύσιμα επηρεάστηκαν άμεσα, ο ηλεκτρισμός ακολούθησε με υστέρηση περίπου 2 μηνών

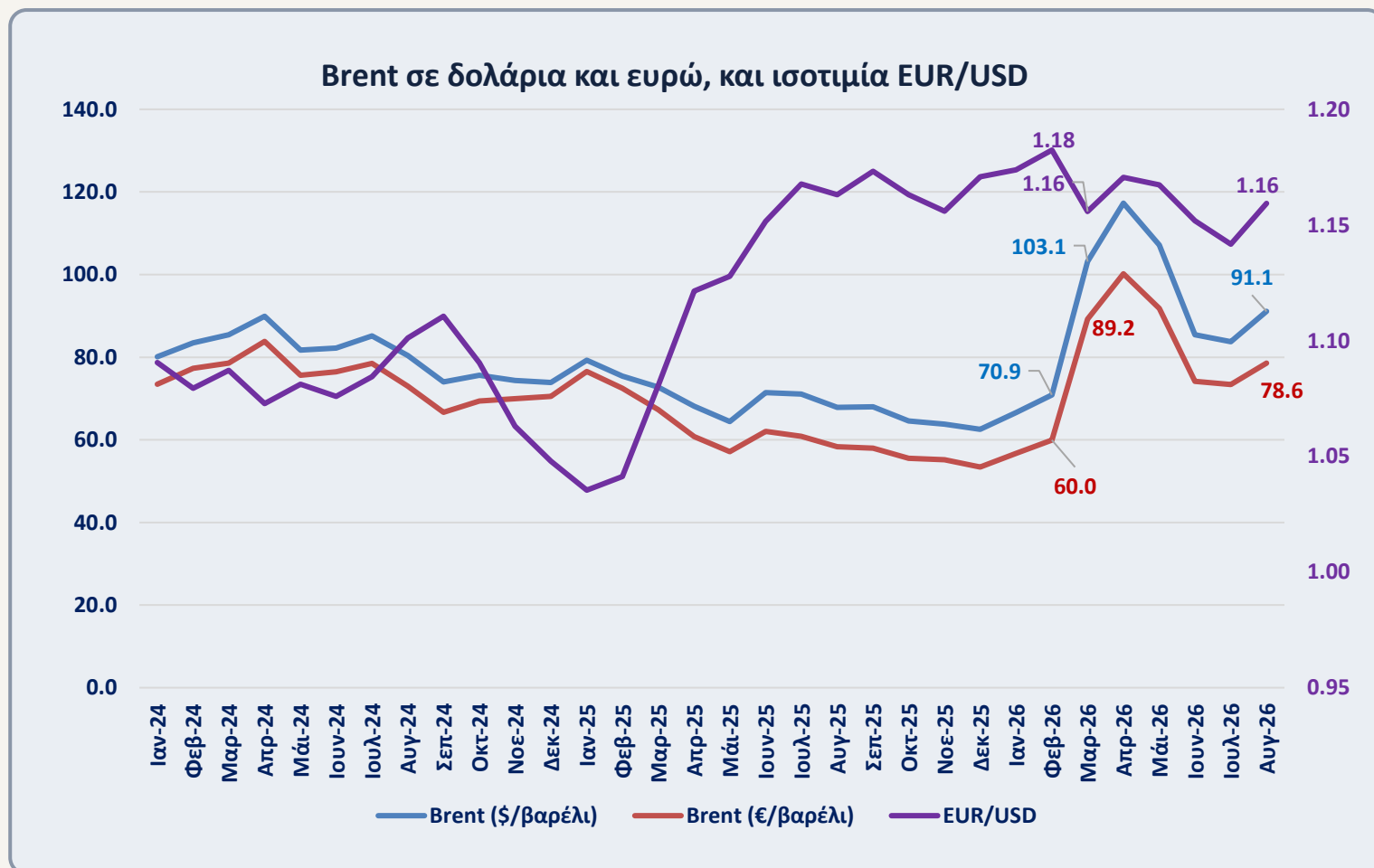
- Καύσιμα (HICP): diesel από -8,3% (Φεβ.) σε +31,2% (Μάι.) και +23,9% (Αύγ.)· βενζίνη από -8,2% σε +17,8%.
- Ηλεκτρισμός (HICP): -14,8% τον Μάρτιο, +8,5% τον Ιούλιο, +6,9% τον Αύγουστο. Η ρήτρα καυσίμων της ΑΗΚ περνά το κόστος στους λογαριασμούς με υστέρηση 1-2 μηνών.
- Πετρέλαιο θέρμανσης (HICP): +43,2% σε ετήσια βάση τον Αύγουστο· θα επιβαρύνει τα νοικοκυριά τον χειμώνα.



4. ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΥΣΙΜΑ

Το shock είναι κυρίως διεθνές: το Brent ανέβηκε περίπου 75% μέσα σε τρεις μήνες

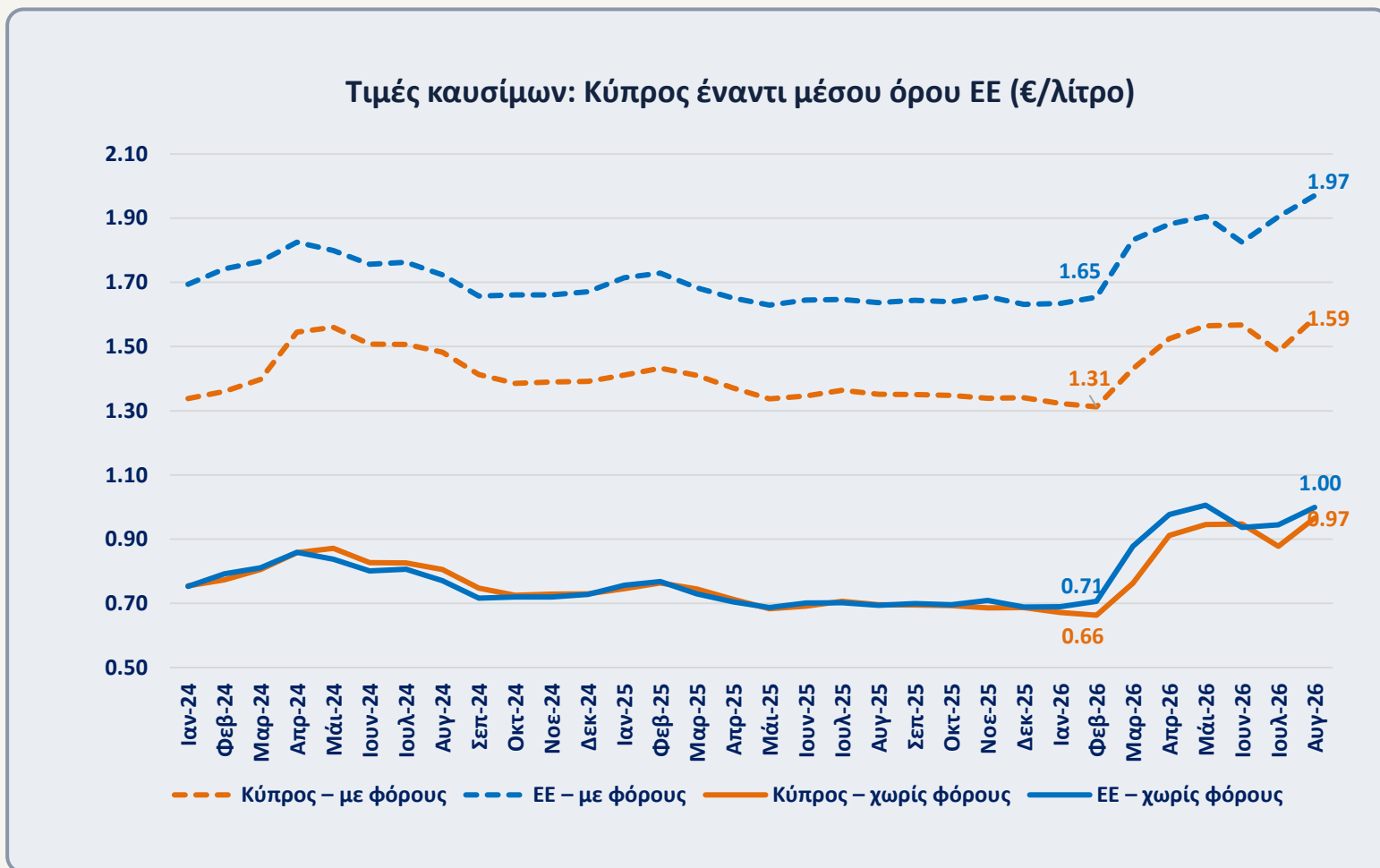
- Τέλη Φεβρουαρίου: πλήγματα στο Ιράν.
Τέλη Μαρτίου: αποκλεισμός των Στενών του Ορμούζ. Μέσο Brent τον Απρίλιο: \$117.
- Ακολούθησαν εκχειρίδια και αποκλιμάκωση (Ιούνιος: \$85). Από τις αρχές Ιουλίου νέα κλιμάκωση: Αύγουστος \$91, πάνω από \$100 στις αρχές Σεπτεμβρίου.
- Το EUR/USD υποχώρησε από 1,17-1,18 σε 1,14-1,16, προσθέτοντας μικρή ώθηση.



4. ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΥΣΙΜΑ

Οι τελικές τιμές καυσίμων στην Κύπρο παραμένουν κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ

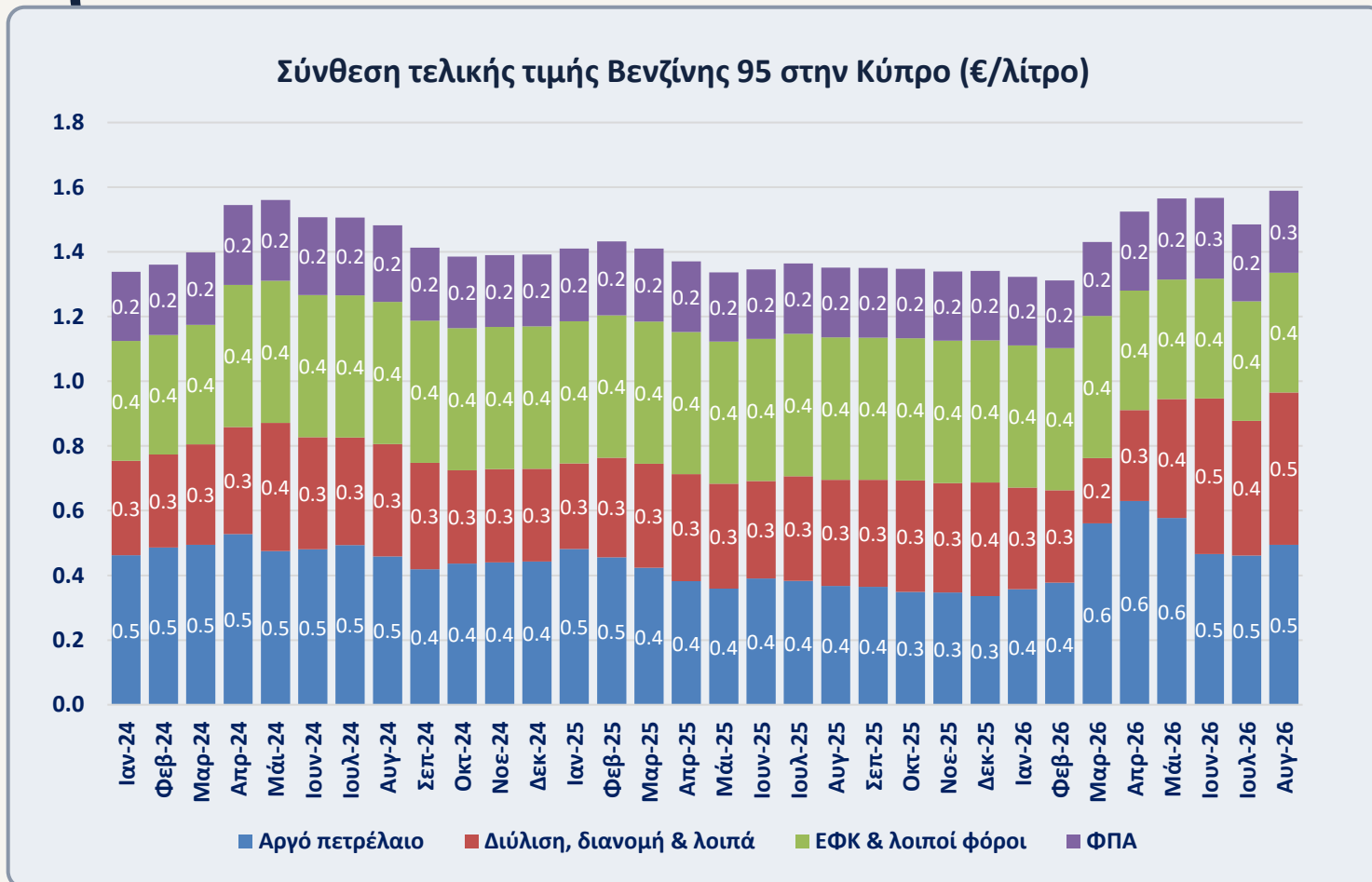
- Αύγουστος 2026 (μ.ό. μήνα): βενζίνη €1,589/λ έναντι €1,970 στην ΕΕ (-19%)· diesel €1,795 έναντι €2,062 (-13%). ΕΕ = σταθμισμένος μέσος όρος του Weekly Oil Bulletin.
- Πετρέλαιο θέρμανσης: €1,441/λ, στο επίπεδο της ΕΕ (€1,444).
- Προ φόρων η Κύπρος είναι μόλις 3-4% φθηνότερη στη βενζίνη και στο diesel (11% ακριβότερη στο πετρέλαιο θέρμανσης): η διαφορά στην τελική τιμή οφείλεται κυρίως στη φορολογία



4. ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΥΣΙΜΑ

Η άνοδος προέρχεται από το αργό και τη διύλιση/διανομή· το φορολογικό σκέλος μειώθηκε

- Από αρχές Απριλίου 2026 ο ΕΦΚ μειώθηκε στα €0,359/λ για τη βενζίνη και στα €0,330/λ για το diesel (από €0,429 και €0,400).
- Η μείωση του ΕΦΚ κατά 7 σεντ/λίτρο αντιστοιχεί σε μείωση της τελικής τιμής κατά 8,33 σεντ/λίτρο, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, εφόσον μετακυλιστεί πλήρως στον καταναλωτή.
- Ο ΦΠΑ (19%) είναι αναλογικός, άρα μεγαλώνει κάθε αύξηση της τιμής του προϊόντος.

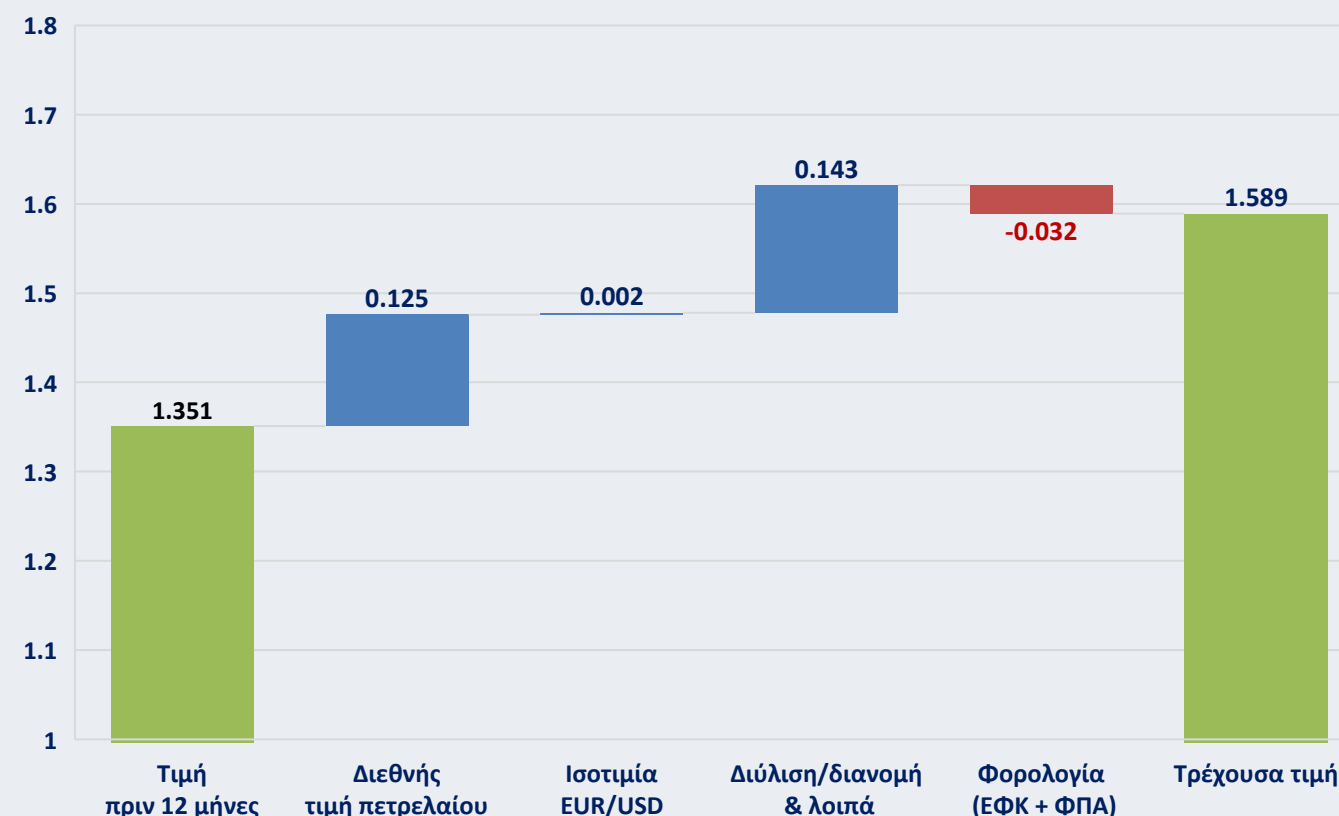


4. ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΥΣΙΜΑ

Το γράφημα δείχνει πόσο από την αύξηση είναι εισαγόμενο κόστος και πόσο εγχώρια περιθώρια και φόροι

- Διεθνής τιμή: η μεταβολή του Brent με σταθερή ισοτιμία, μετατρεπμένη σε €/λίτρο.
- Ισοτιμία: η επίδραση της μεταβολής του EUR/USD στο κόστος του αργού.
- Περιθώρια και λοιπά: διύλιση, μεταφορά, διανομή, λιανική. Φόροι: ΕΦΚ και ΦΠΑ (η μείωση του ΕΦΚ μετρά αρνητικά).
- Αύγ. 2026 έναντι Αύγ. 2025 (βενζίνη): Brent +12,5 σεντ/λ, ισοτιμία +0,2, διύλιση/μεταφορά/διανομή +14,3, φόροι -3,2 → σύνολο +23,8 σεντ.
- Σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2025, ο ΕΦΚ μειώθηκε κατά 7 σεντ/λίτρο, αλλά το ποσό ΦΠΑ αυξήθηκε περίπου κατά 3,8 σεντ λόγω της υψηλότερης τιμής. Έτσι, η καθαρή ετήσια μεταβολή των φόρων ήταν -3,2 σεντ/λίτρο
- Διύλιση διανομή & λοιπά = τιμή προ φόρων – κόστος αργού, περιλαμβάνει το διεθνές περιθώριο διύλισης και ΔΕΝ είναι καθαρό κέρδος πρατηρίων.

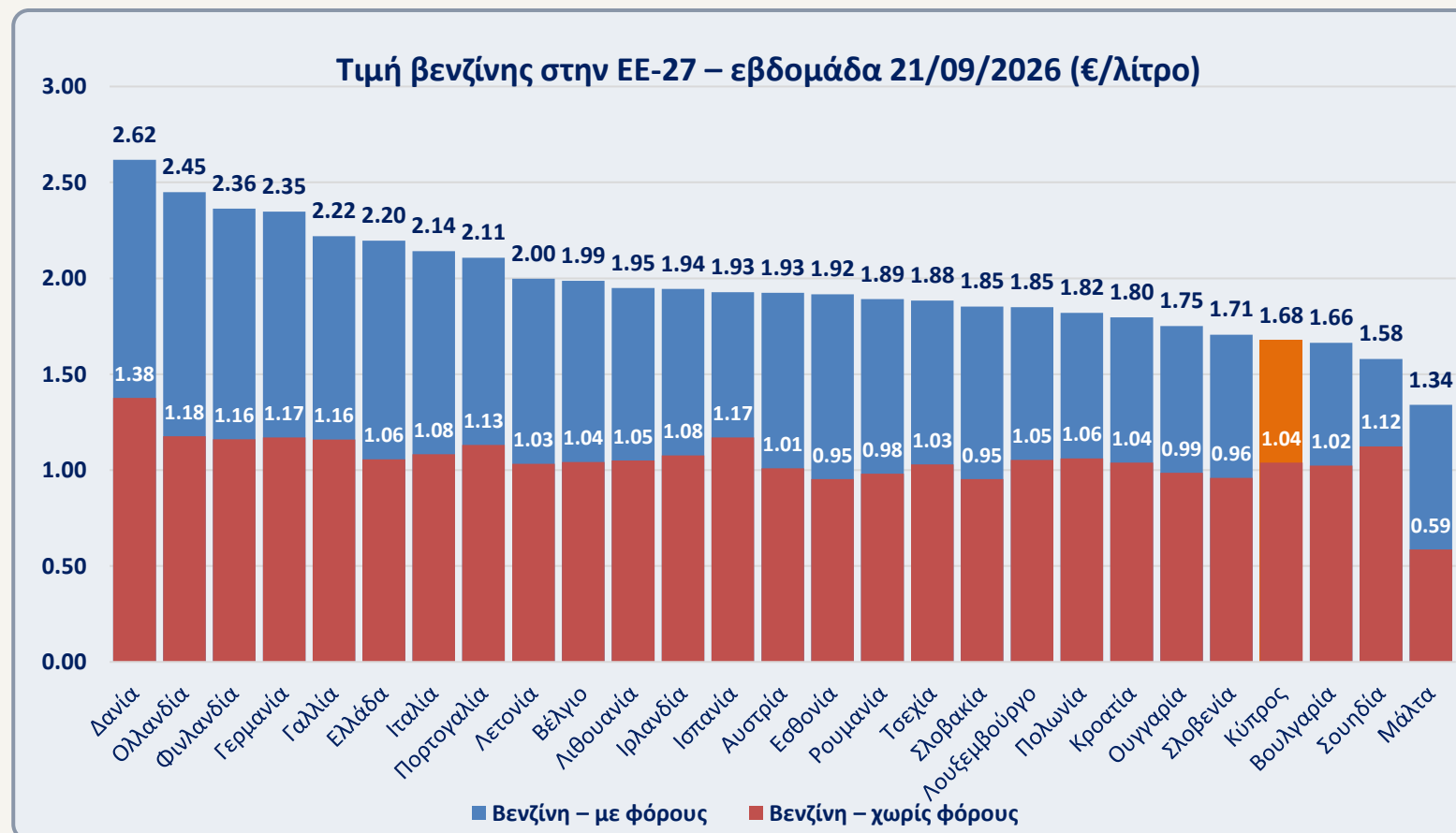
Από τι προήλθε η ετήσια μεταβολή της τιμής Βενζίνης 95 (€/λίτρο): πετρέλαιο, ισοτιμία, περιθώρια, φόροι



4. ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΥΣΙΜΑ

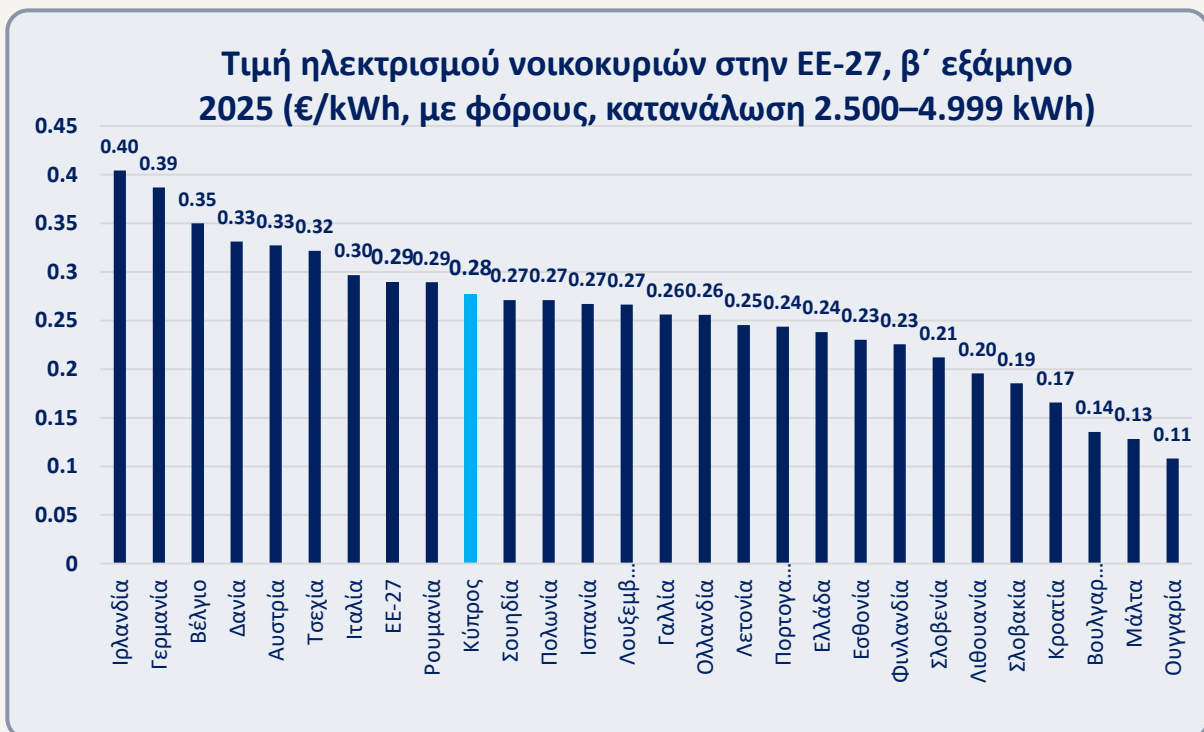
Η βενζίνη στην Κύπρο είναι από τις φθηνότερες στην ΕΕ-27, γεγονός που αποδυναμώνει το επιχείρημα για νέες μειώσεις φόρων

- Κύπρος 1,68 €/λίτρο: 24η από 27 (4η φθηνότερη), 14% κάτω από τον μέσο όρο ΕΕ-27 (1,96 €)
- Χωρίς φόρους: 1,04 € έναντι 1,05 € στην ΕΕ, δηλαδή περίπου ίδια τιμή
- Φόροι: 0,64 €/λίτρο στην Κύπρο έναντι 0,91 €/λίτρο κατά μέσο όρο στις 27 χώρες. Η διαφορά των φόρων εξηγεί σχεδόν ολόκληρη τη διαφορά στην τελική τιμή.

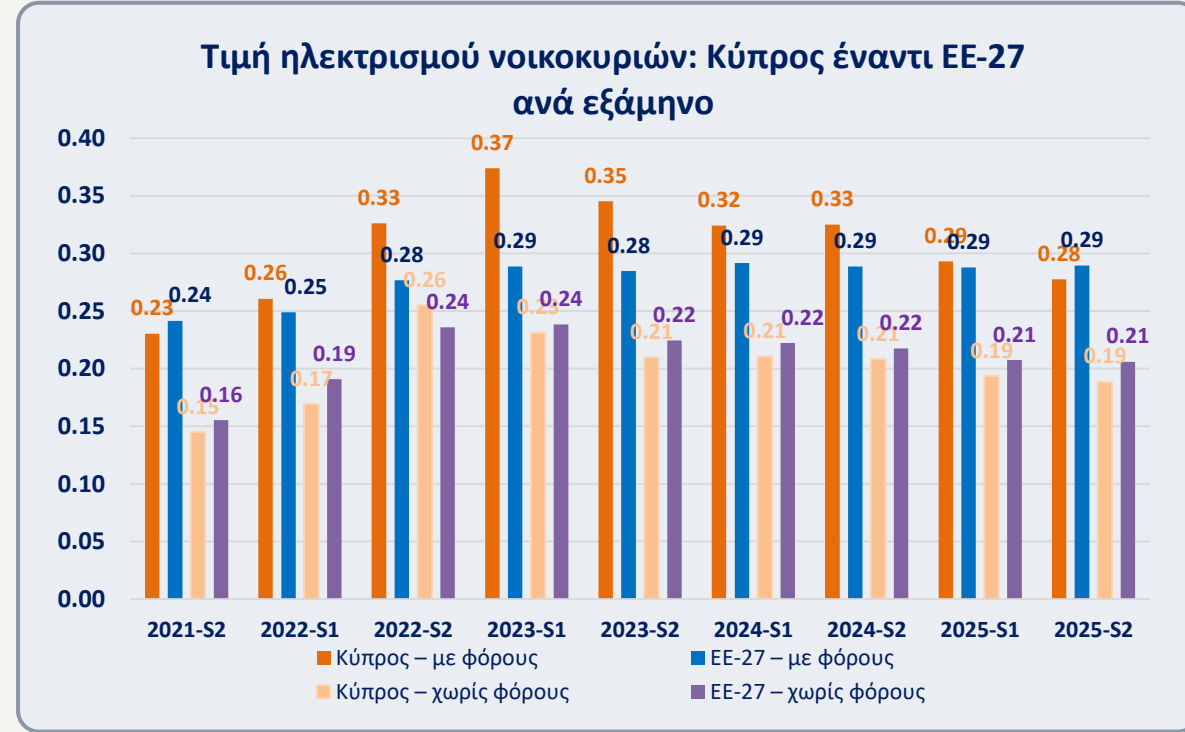


4. ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΥΣΙΜΑ

Ηλεκτρισμός: για τα νοικοκυριά κοντά στον μέσο όρο της ΕΕ, για τις επιχειρήσεις ο 2ος ακριβότερος



- Νοικοκυριά, β' εξάμηνο 2025: €0,277/kWh έναντι €0,290 στην ΕΕ (-14,7% σε σχέση με το β' εξάμηνο 2024)
- Επιχειρήσεις: €0,243/kWh έναντι €0,184 στην ΕΕ, η 2η υψηλότερη τιμή μετά την Ιρλανδία

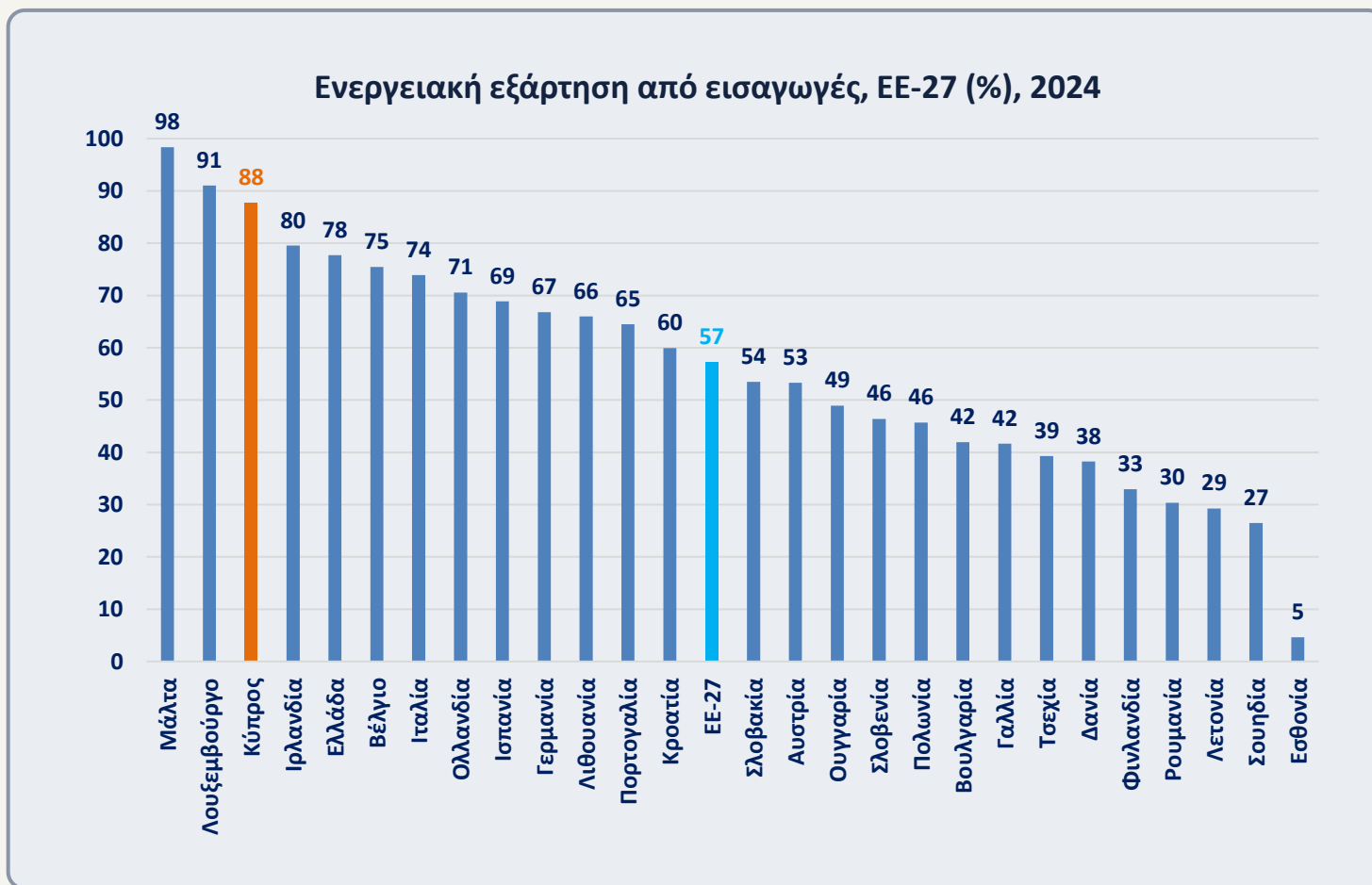


- Η άνοδος του πετρελαίου το 2026 περνά στους λογαριασμούς μέσω της ρήτρας καυσίμων, με υστέρηση 1-2 μηνών
- Για τις επιχειρήσεις η υψηλή τιμή είναι θέμα ανταγωνιστικότητας, όχι μόνο πληθωρισμού

5. ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΗ ΕΞΑΡΤΗΣΗ

Η Κύπρος εισάγει το 88% της ενέργειάς της, σχεδόν εξ ολοκλήρου πετρελαιοειδή

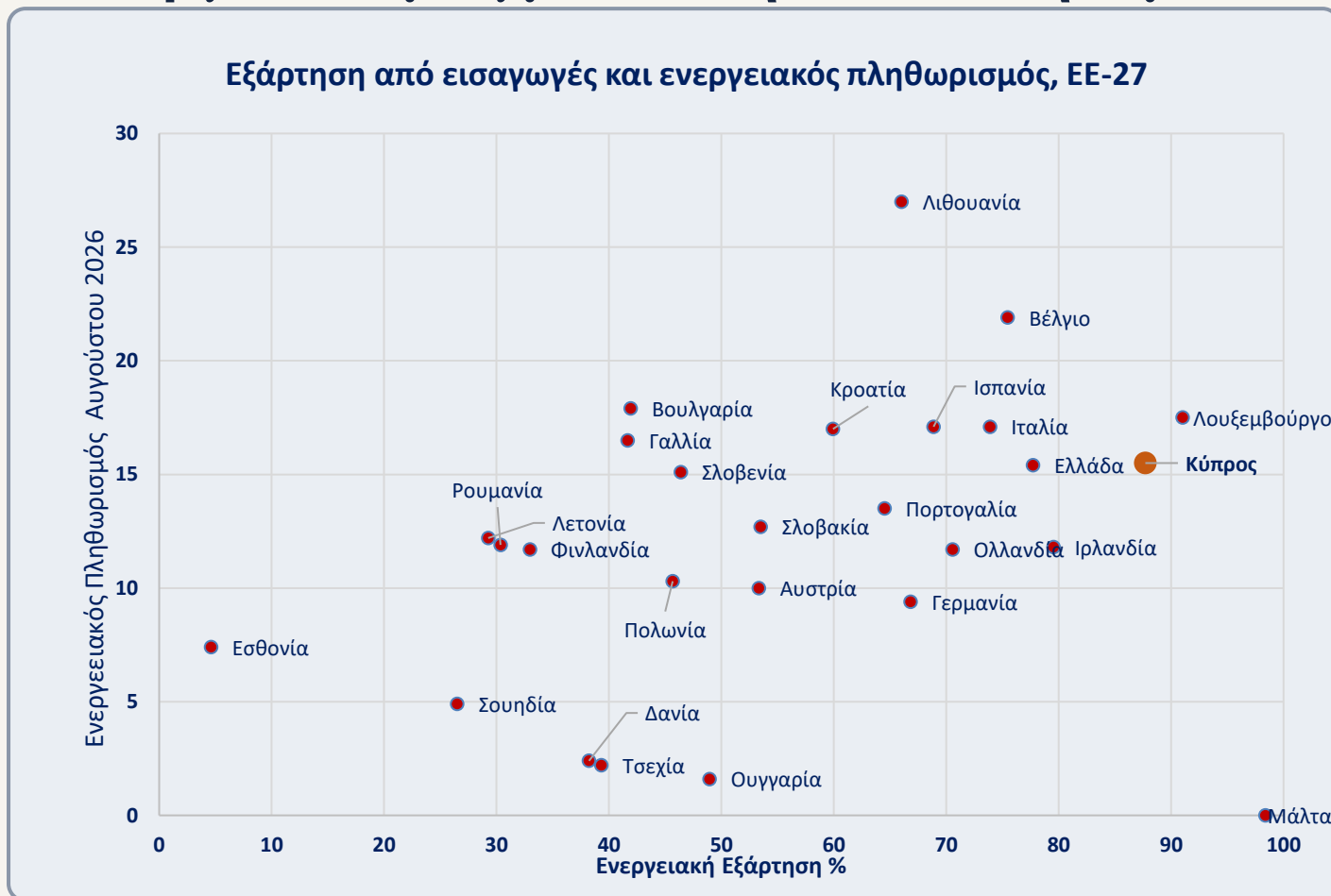
- Εξάρτηση από εισαγωγές το 2024: 88% έναντι 57% στην ΕΕ. Η Κύπρος είναι 3η, μετά τη Μάλτα και το Λουξεμβούργο.
- Τα πετρελαιοειδή είναι το 86% της διαθέσιμης ενέργειας (ΕΕ: 38%) και το 96% των ενεργειακών εισαγωγών.
- Το ηλεκτρικό σύστημα είναι απομονωμένο: 0% διασύνδεση (στόχος ΕΕ 15% έως το 2030). Περίπου το 76% της ηλεκτροπαραγωγής προέρχεται από πετρέλαιο.



5. ΔΙΑΠΘΡΩΤΙΚΗ ΕΞΑΡΤΗΣΗ

Η ενεργειακή εξάρτηση αυξάνει την έκθεση στις διεθνείς διαταραχές, η μετάδοση εξαρτάται και από το ενεργειακό μείγμα και την πολιτική τιμών

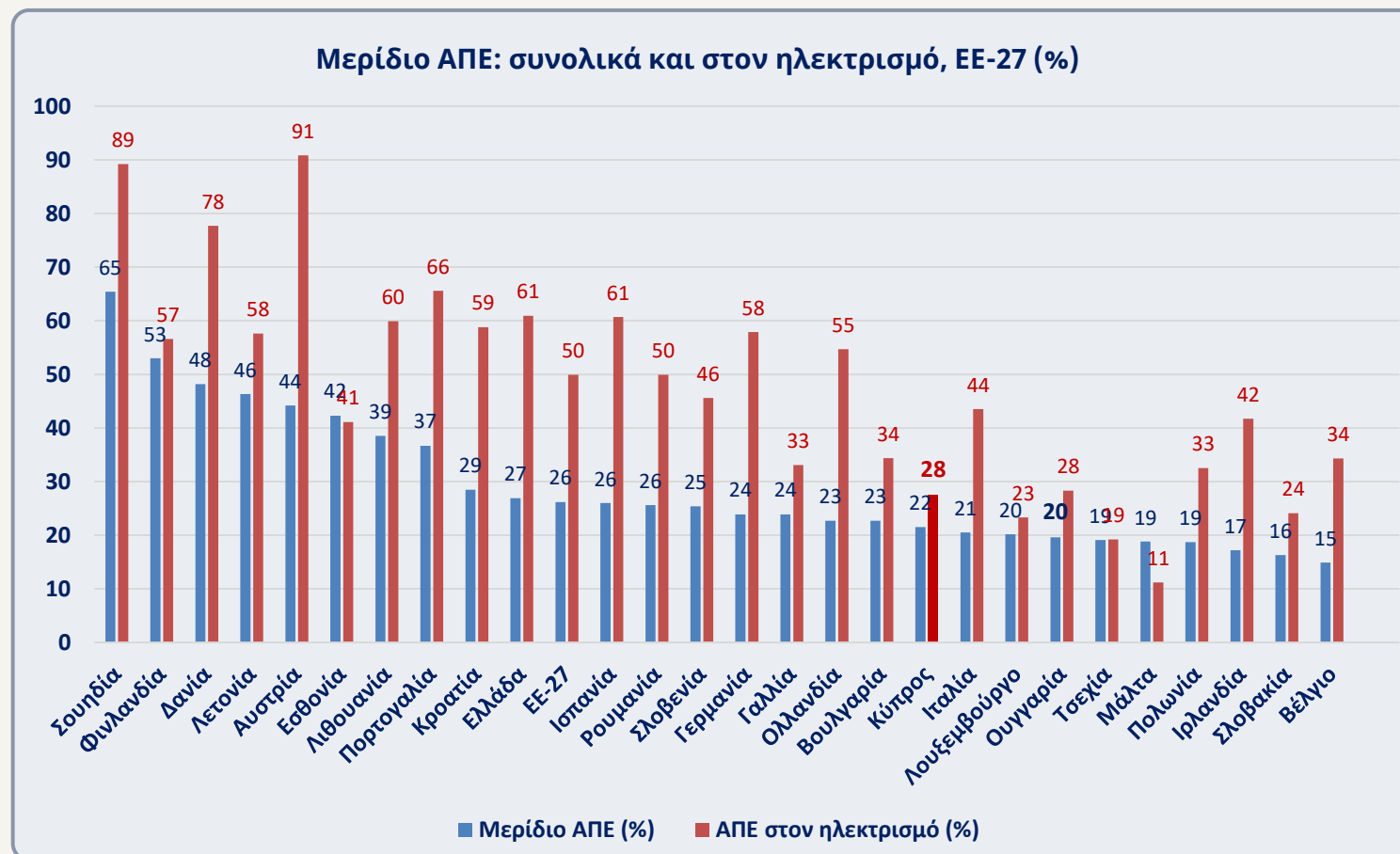
- Έκθεση: κάθε άνοδος του Brent περνά στο κόστος καυσίμων, ηλεκτροπαραγωγής και μεταφορών.
- Μετάδοση: αμέσως στην αντλία, με υστέρηση 1- 2 μηνών στο ρεύμα, και έμμεσα σε υπηρεσίες και τρόφιμα.
- Επιβάρυνση: μεγαλύτερη για τα χαμηλά εισοδήματα και για ενεργοβόρους κλάδους, όπως ξενοδοχεία και μεταφορές.
- Απορρόφηση: χωρίς διασύνδεση, αποθήκευση και φυσικό αέριο, η οικονομία δεν μπορεί να στραφεί γρήγορα σε άλλες πηγές.
- Η εξάρτηση από μόνη της δεν εξηγεί τα πάντα: η Μάλτα, με 98% εξάρτηση, έχει σταθερές ρυθμιζόμενες τιμές ενέργειας.



6. ΑΠΕ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

Οι ΑΠΕ αυξάνονται, αλλά η Κύπρος παραμένει από τις τελευταίες στην ΕΕ στον ηλεκτρισμό από ΑΠΕ

- Μερίδιο ΑΠΕ το 2025: 21,5% (από 9,9% το 2015), έναντι 26,2% στην ΕΕ.
- ΑΠΕ στον ηλεκτρισμό το 2025: 27,5%, η 5η χαμηλότερη τιμή στην ΕΕ (ΕΕ: 49,9%).
- Στόχος ΕΣΕΚ για το 2030: 33,2% συνολικά. Το 2025 η Κύπρος (21,5%) ήταν κάτω από το ενδιάμεσο σημείο αναφοράς (23,8%).



6. ΑΠΕ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

Το εμπόδιο δεν είναι η παραγωγή ΑΠΕ αλλά η απορρόφησή της: απορρίψεις, αποθήκευση, διασυνδέσεις

Περιορισμός	Κατάσταση 2026	Συνέπεια για το κόστος
Απορρίψεις ΑΠΕ	Περικοπές στα πλήρως ελεγχόμενα Φ/Β: 29% (2024) → 45% (2025)· σε όλες τις ΑΠΕ 13% → 22%	Φθηνή ηλιακή ενέργεια χάνεται, ενώ συνεχίζεται η καύση πετρελαίου
Αποθήκευση	ΔΣΜΚ: μπαταρίες 120–125 MW, λειτουργία το 2027· ΑΗΚ: 80 + 100 MW έως το 2027	Καθυστέρηση περίπου ενός έτους έναντι του σχεδιασμού
Διασύνδεση (GSI)	Το έργο καθυστερεί. Δεν υπάρχει επίσημο νέο χρονοδιάγραμμα	Το σύστημα παραμένει απομονωμένο, χωρίς εφεδρεία από την αγορά
Φυσικό αέριο (Βασιλικό)	Η αρχική σύμβαση τερματίστηκε· νέος διαγωνισμός ΕΤΥΦΑ (Ιούλιος 2026) χωρίς επίσημη ημερομηνία πρώτου αερίου	Συνεχίζεται η καύση μαζούτ και diesel, με υψηλό κόστος ETS

Πηγή: Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ)· Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας· ΕΤΥΦΑ

6. ΑΠΕ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ - ΜΗΝΥΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Το ενεργειακό κόστος δεν λύνεται μόνιμα με φορολογικές παρεμβάσεις. Χρειάζεται περισσότερη εγχώρια ενέργεια, που αποθηκεύεται

Προτεραιότητα στην αποθήκευση, στα δίκτυα, και στην ενεργειακή αναβάθμιση των νοικοκυριών, που μειώνουν μόνιμα την έκθεση στο πετρέλαιο και το κόστος ETS.

Οφέλη

Χαμηλότερο και σταθερότερο κόστος ενέργειας, μικρότερη μετάδοση των εξωτερικών διαταραχών, λιγότερες εκπομπές.

Κίνδυνοι

Καθυστερήσεις υλοποίησης, γεωπολιτικά εμπόδια (GSI), κίνδυνος εκτέλεσης μεγάλων έργων (Βασιλικό).

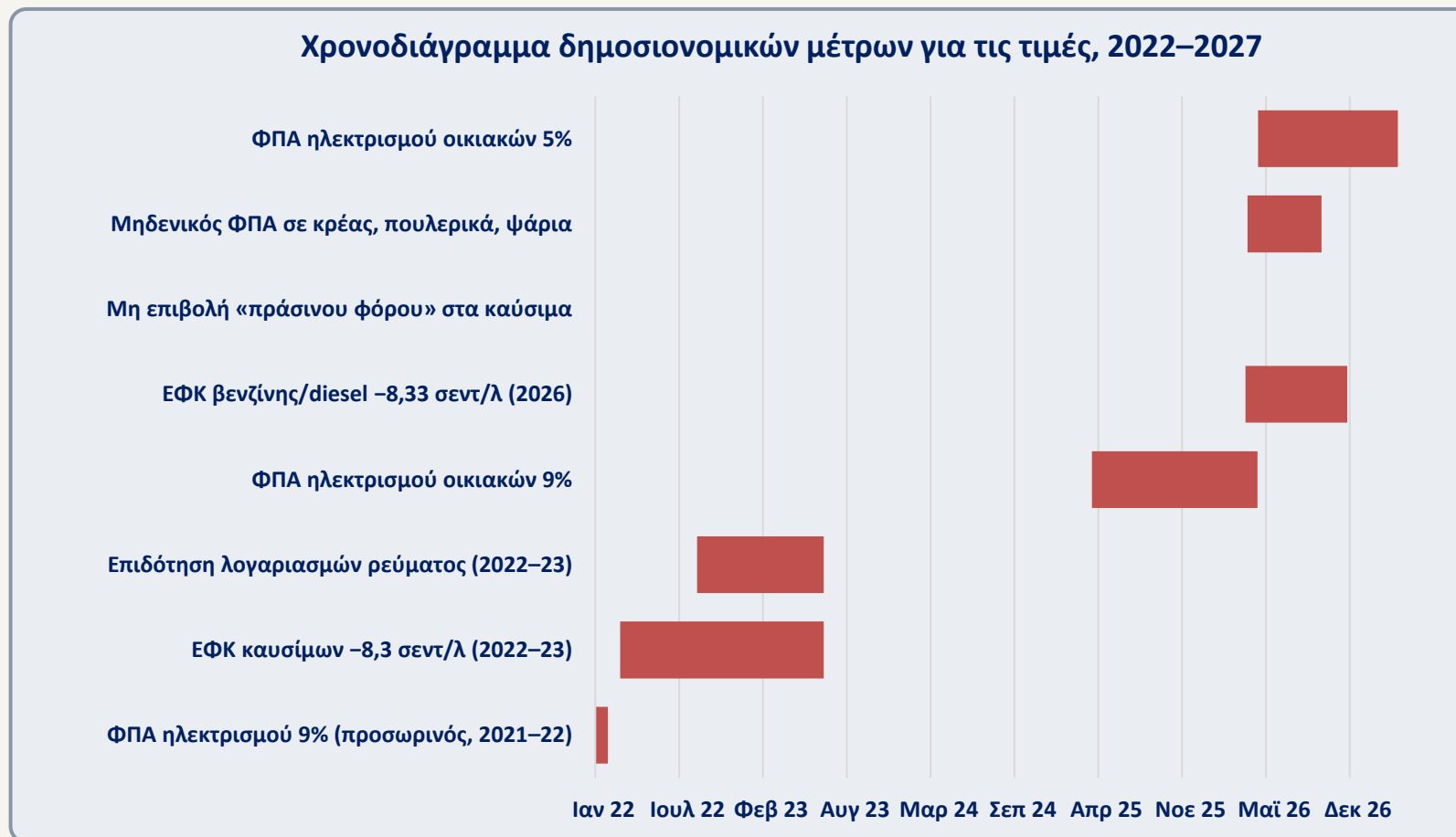
Δημοσιονομικές επιπτώσεις

Επενδυτική δαπάνη μία φορά, που αποσβένεται μέσω χαμηλότερου κόστους ενέργειας, αντί για επαναλαμβανόμενη απώλεια εσόδων. Αξιοποίηση ευρωπαϊκών πόρων.

7. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Το 2026 επαναλαμβάνεται η συνταγή του 2022: οριζόντιες μειώσεις φόρων με διαδοχικές παρατάσεις

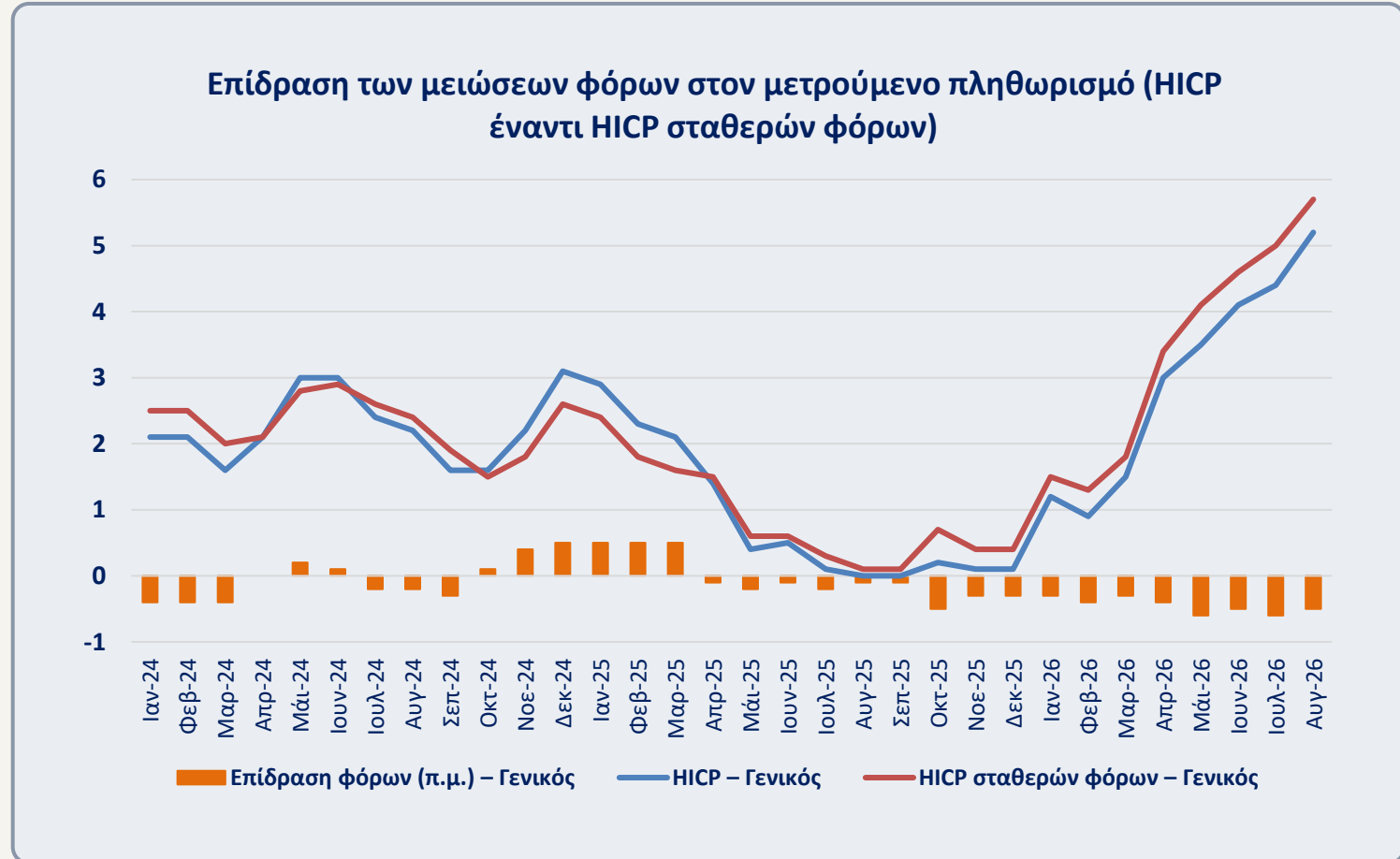
- ΕΦΚ καυσίμων −8,33 σεντ/λ από αρχές Απριλίου 2026. Παρατάθηκε τρεις φορές: στις 30/6, στις 31/8, στις 17/9 και τώρα έως τις 30/11/2026.
- ΦΠΑ ηλεκτρισμού: 9% από τον Μάρτιο 2025 και 5% από 1/5/2026 έως 31/3/2027. Μηδενικός ΦΠΑ σε κρέας, πουλερικά και ψάρια από 6/4 έως 30/9/2026.
- Το πακέτο της 26/3/2026 ξεπερνά τα €200 εκ. μαζί με τα υφιστάμενα μέτρα. Το 2022 τα διακριτικά μέτρα έφτασαν το 0,78% του ΑΕΠ.



7. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Οι μειώσεις φόρων «κρύβουν» πληθωρισμό σήμερα και τον επιστρέφουν όταν λήξουν

- Ο ΗΙCΡ σε σταθερούς φόρους δείχνει τι θα κατέγραφε ο δείκτης χωρίς τις αλλαγές σε ΦΠΑ και ΕΦΚ.
- Τον Αύγουστο 2026 οι μειώσεις φόρων συγκρατούσαν τον πληθωρισμό κατά περίπου 0,5 π.μ. (5,2% έναντι 5,7%).
- Όταν λήξουν τα μέτρα (Νοέμβριος 2026 για τα καύσιμα, Μάρτιος 2027 για το ρεύμα), ο πληθωρισμός θα ανέβει μηχανικά για 12 μήνες.
- Γι' αυτό η λήξη πρέπει να σχεδιάζεται από πριν και να γίνεται σταδιακά, ώστε ο φόβος της απότομης ανόδου να μην οδηγεί σε νέες παρατάσεις.



7. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η στοχευμένη στήριξη μέσω δαπανών δίνει περισσότερη προστασία ανά ευρώ από τη γενική μείωση φόρων

- Οριζόντια μείωση ΕΦΚ: υψηλό συνολικό κόστος, περιορισμένη ωφέλεια στα χαμηλότερα εισοδήματα
- Τα δύο χαμηλότερα εισοδηματικά δεκατημόρια (I+II) αντιπροσωπεύουν περίπου το 8% της συνολικής δαπάνης των νοικοκυριών για καύσιμα προσωπικών μεταφορών.

	Γενική μείωση φόρων	Στοχευμένη στήριξη
Στόχευση	Όλοι· ωφελούνται περισσότερο όσοι καταναλώνουν περισσότερο	Μόνο τα ευάλωτα νοικοκυριά
Κόστος	Υψηλό συνολικό κόστος, καθώς η μείωση καλύπτει όλους τους καταναλωτές	Χαμηλότερο, με όριο που ορίζεται από πριν
Κίνητρα	Διατηρεί τη ζήτηση εισαγόμενης ενέργειας	Διατηρεί το σήμα τιμής και το κίνητρο εξοικονόμησης
Απόσυρση	Δύσκολη, λόγω πολιτικού κόστους και απότομης ανόδου των τιμών	Προκαθορισμένη λήξη και σαφές χρονοδιάγραμμα
Εφαρμογή	Άμεση	Χρειάζεται μητρώο δικαιούχων

Μερίδιο των νοικοκυριών στη συνολική δαπάνη καυσίμων προσωπικών μεταφορών



Πηγή: CYPSTAT, Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών 2023 (δαπάνη καυσίμων ανά εισοδηματικό δεκατημόριο)· CYPSTAT, πωλήσεις πετρελαιοειδών· επίσημος συντελεστής μείωσης ΕΦΚ €0,0833/λίτρο. Υπολογισμοί ΔΣΚ.

7. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Αν σε έκτακτο shock χρησιμοποιηθούν μειώσεις φόρων, πρέπει να είναι προσωρινές, οριοθετημένες και αναστρέψιμες

Προσωρινές

Ρήτρα λήξης στο διάταγμα, χωρίς αυτόματη ανανέωση. Κάθε παράταση τεκμηριώνεται εκ νέου.

Σαφώς οριοθετημένες

Συγκεκριμένα προϊόντα, συγκεκριμένη διάρκεια και ανώτατο κόστος που ανακοινώνεται από πριν.

Αναστρέψιμες

Αυτόματη και σταδιακή επαναφορά όταν η τιμή επιστρέψει στη ζώνη αναφοράς.

Όχι μόνιμες

Αν το shock αποδειχθεί μόνιμο, το μέτρο τερματίζεται και η στήριξη γίνεται στοχευμένη.

Οφέλη

Άμεση ανακούφιση, απλή εφαρμογή, ορατή μείωση στην αντλία.

Κίνδυνοι

Κακή στόχευση, συνεχείς παρατάσεις, «cliff effect» στον δείκτη, αποδυνάμωση του κινήτρου εξοικονόμησης.

Δημοσιονομικές επιπτώσεις

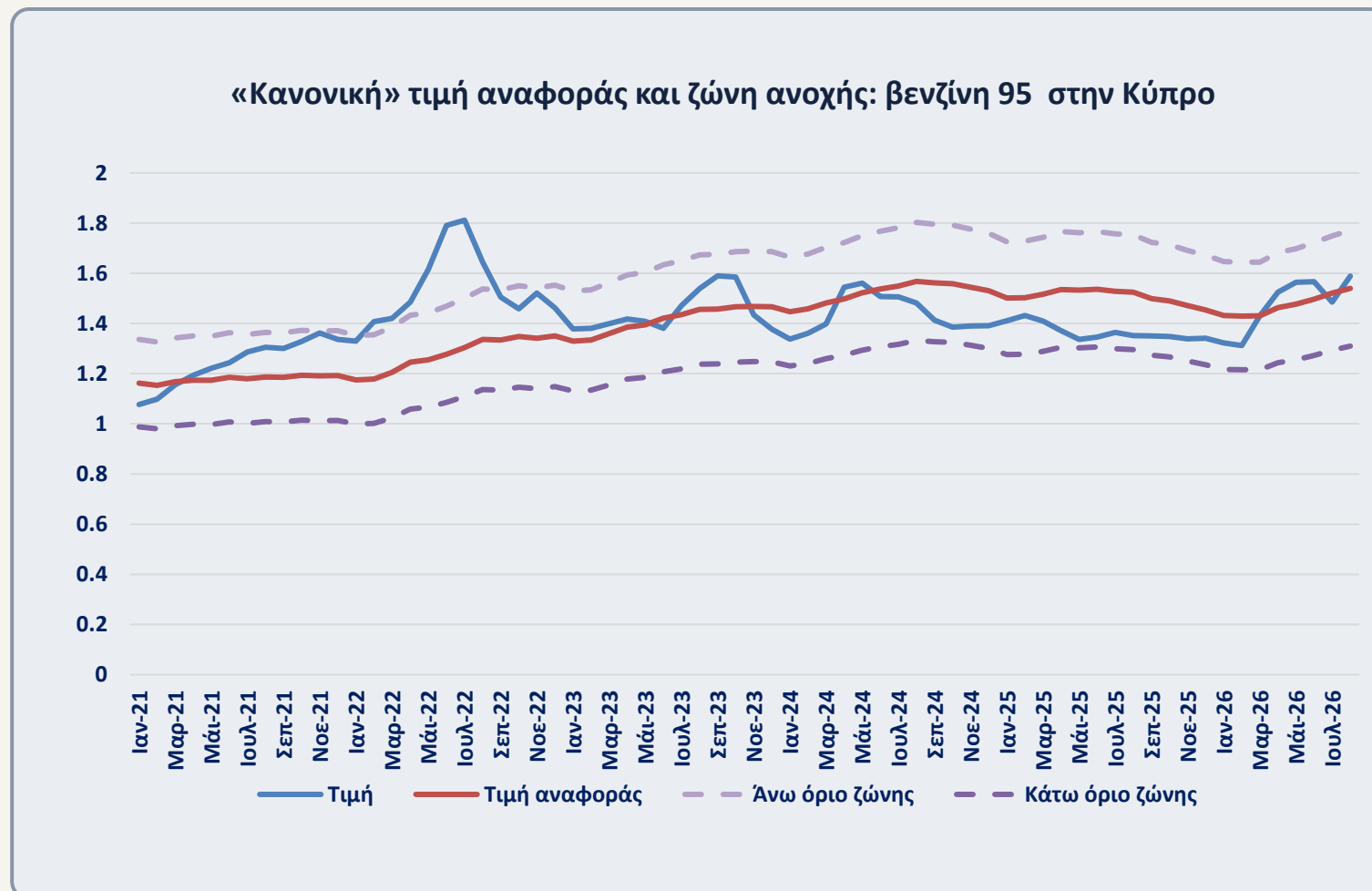
Απώλεια εσόδων όσο ισχύουν τα μέτρα. Ενδεικτικά, η παράταση της μείωσης του φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα για Ιούλιο-Αύγουστο 2026 κοστολογήθηκε σε €12 εκατ. — περίπου €6 εκατ. τον μήνα. Οι επαναλαμβανόμενες παρατάσεις αυξάνουν τη συνολική δημοσιονομική επιβάρυνση.

Πηγή: Προεδρία της Κυπριακής Δημοκρατίας, «Παρατείνεται έως τις 31 Αυγούστου η μείωση του φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα κίνησης», 25/6/2026 (€12 εκατ. για δύο μήνες). Ανάλυση ΔΣΚ.

8. Η «ΚΑΝΟΝΙΚΗ» ΤΙΜΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Μια «κανονική» τιμή αναφοράς ξεχωρίζει το ακραίο shock από τη συνήθη διακύμανση

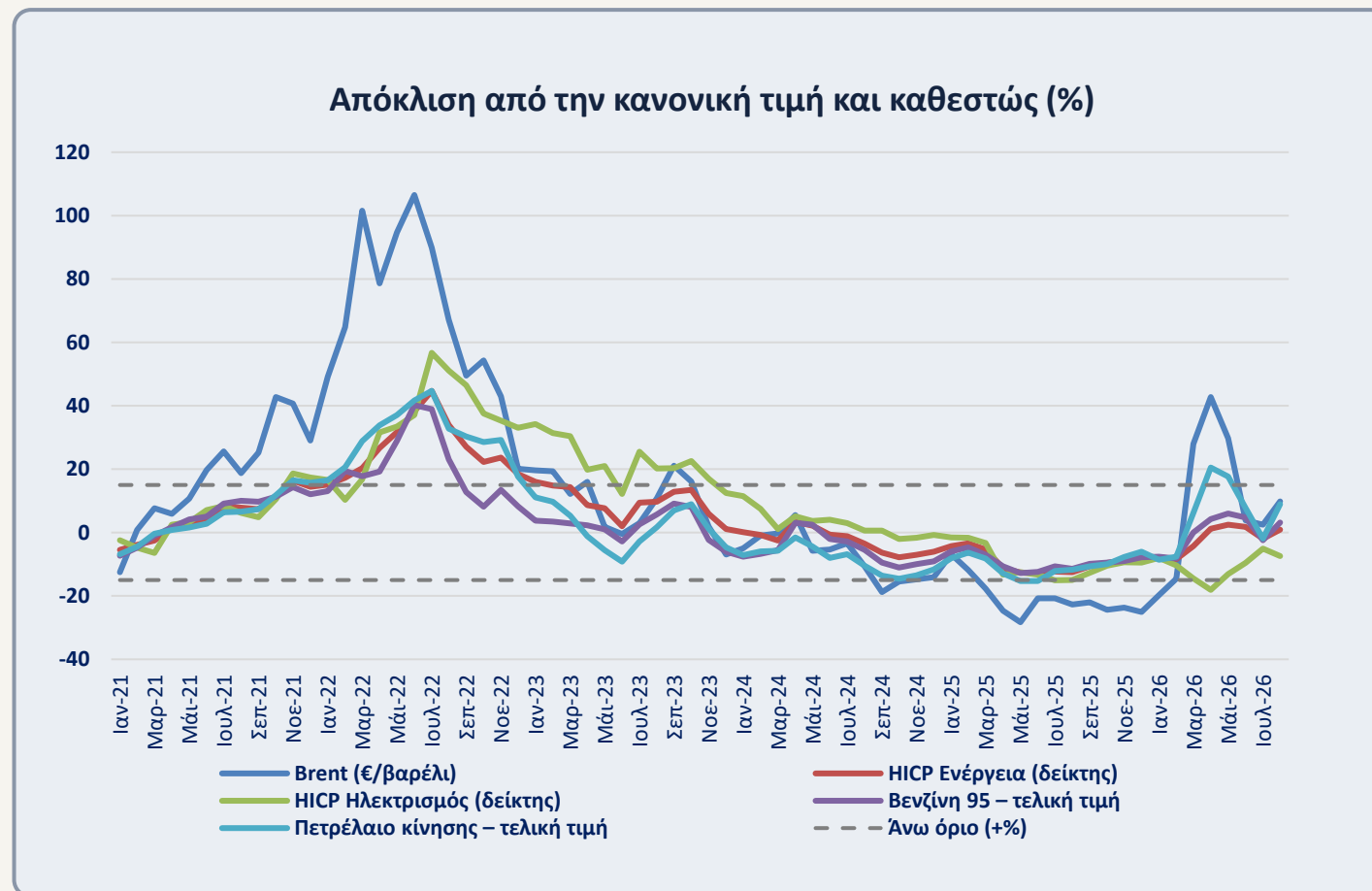
- Τιμή αναφοράς: ο μέσος όρος των τελευταίων 36 μηνών σε σημερινές τιμές, αποπληθωρισμένος με τον υποκείμενο HICP.
- Ζώνη ανοχής $\pm 15\%$. Δεν είναι διοικητικά καθορισμένη τιμή. Είναι δείκτης που ενεργοποιεί την αξιολόγηση.
- Εναλλακτικά σημεία αναφοράς: το κόστος εισαγωγής (Brent σε € + μέσο περιθώριο + ισχύοντες φόροι) ή ο μέσος όρος της ΕΕ προ φόρων.
- Βενζίνη: εκτός ζώνης μόνο το 2022 (έως +40% τον Ιούνιο 2022). Το 2026 έμεινε μέσα στη ζώνη (έως +6%), παρότι το Brent έφτασε +43% τον Απρίλιο.



8 · Η «ΚΑΝΟΝΙΚΗ» ΤΙΜΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Η απόκλιση από την κανονική τιμή μπορεί να καθορίζει πότε, πόση και για πόσο στήριξη δίνεται

- Απόκλιση έως 15%: καμία παρέμβαση· οι τιμές λειτουργούν κανονικά.
- Πάνω από 15% για λιγότερο από 12 μήνες: «προσωρινό shock». Στήριξη μόνο στα ευάλωτα νοικοκυριά, ίση με την υπέρβαση πάνω από τη ζώνη επί τη βασική κατανάλωση.
- Πάνω από 15% για περισσότερο από 12 μήνες: «πιθανό νέο επίπεδο». Η στήριξη αποσύρεται γραμμικά σε 6 μήνες.
Στην πράξη: «νέο επίπεδο» μόνο το 2022-23 (π.χ. Brent, Μάιος 2022-Φεβρουάριος 2023). Το 2026 όλες οι υπερβάσεις είναι «προσωρινό shock».



9. ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΕ ΝΕΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΤΙΜΩΝ

Όταν η αλλαγή των σχετικών τιμών είναι μόνιμη, η πολιτική πρέπει να διευκολύνει την προσαρμογή, όχι να την αναβάλλει

Γιατί όχι μόνιμη συγκράτηση των τιμών

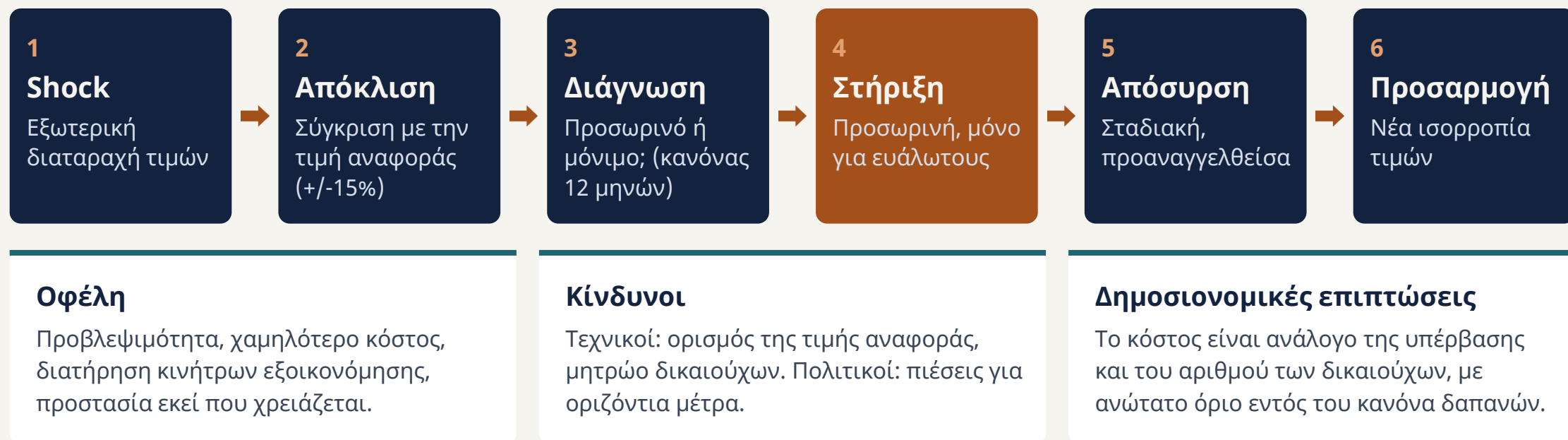
- Καθυστερεί την αναγκαία προσαρμογή της οικονομίας.
- Δημιουργεί λανθασμένα κίνητρα: περισσότερη κατανάλωση εισαγόμενης ενέργειας και πιο αργή στροφή σε ΑΠΕ και εξοικονόμηση.
- Αυξάνει το δημοσιονομικό κόστος χωρίς προκαθορισμένο όριο.
- Μετατρέπει προσωρινά μέτρα σε μόνιμες υποχρεώσεις.

Πώς γίνεται ομαλή και δίκαιη προσαρμογή

- Απόσυρση σταδιακή και ανακοινωμένη από πριν, με γνωστό χρονοδιάγραμμα.
- Εξομάλυνση μόνο για τις ευάλωτες ομάδες και για περιορισμένο χρόνο.
- Η τιμή αναφοράς προσαρμόζεται μόνη της: ο κινητός μέσος όρος απορροφά σταδιακά το νέο επίπεδο.
- Τα δημοσιονομικά περιθώρια που απελευθερώνονται επενδύονται σε αποθήκευση, δίκτυα και ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών.

10. ΙΔΑΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ένα ενιαίο πλαίσιο: το κράτος δεν επιδοτεί μόνιμα τις τιμές, προστατεύει προσωρινά όσους πλήττονται



10. ΙΔΑΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Μπορεί να είναι το ιδανικό σενάριο πολιτικής, αν πληρούνται πέντε προϋποθέσεις

Δεδομένα

Μηνιαία δημοσίευση της τιμής αναφοράς και της απόκλισης για καύσιμα και ρεύμα, με βάση στοιχεία Eurostat/ΣΤΑΤΥΠ (HICP) και το Weekly Oil Bulletin της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Δικαιούχοι

Μητρώο που ήδη υπάρχει: ΕΕΕ, ευάλωτοι καταναλωτές ΑΗΚ, χαμηλοσυνταξιούχοι. Πληρωμή από υφιστάμενα κανάλια.

Κανόνες από πριν

Κατώφλι, διάρκεια και απόσυρση νομοθετούνται από πριν, όχι με αποφάσεις της στιγμής.

Δημοσιονομικός φάκελος

Ανώτατο κόστος που ορίζεται από πριν, εντός της πορείας καθαρών δαπανών του νέου πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ.

Ανεξάρτητη αξιολόγηση

Το ΔΣΚ αξιολογεί εκ των υστέρων τη στόχευση, το κόστος και την έγκαιρη απόσυρση.

11. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Πέντε συμπεράσματα

- 1** Μέσα σε λίγους μήνες η Κύπρος πέρασε από τον χαμηλότερο πληθωρισμό στην ΕΕ (Μάιος–Δεκέμβριος 2025) στον 3ο υψηλότερο (Αύγουστος 2026: 5,2%). Η άνοδος προήλθε κυρίως από την ενέργεια, με συμβολή και από τρόφιμα και υπηρεσίες.
- 2** Η μεγάλη ευαισθησία είναι διαρθρωτική: 88% εξάρτηση από εισαγωγές, πετρέλαιο στην ηλεκτροπαραγωγή, απομονωμένο δίκτυο, ΑΠΕ που περικόπτονται.
- 3** Οι οριζόντιες μειώσεις φόρων κοστίζουν, δεν είναι στοχευμένες, κρύβουν προσωρινά τον πληθωρισμό και, με τις διαδοχικές παρατάσεις, τείνουν να μονιμοποιούνται.
- 4** Η τιμή αναφοράς επιτρέπει να διακρίνουμε το προσωρινό από το μόνιμο και να συνδέσουμε ποσοτικά τη στήριξη με την απόκλιση.
- 5** Η δημοσιονομικά συνετή απάντηση: στοχευμένα και προσωρινή στήριξη με προαναγγελθείσα απόσυρση, και επενδύσεις σε αποθήκευση, δίκτυα και διασύνδεση.

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΜΗΝΥΜΑ

Η δημοσιονομική πολιτική έναντι του πληθωρισμού δεν πρέπει να στοχεύει στη μόνιμη συγκράτηση των τιμών μέσω οριζόντιων φορολογικών παρεμβάσεων. Πρέπει να διαχωρίζει τις προσωρινές διαταραχές (shocks) από τις μόνιμες μεταβολές των σχετικών τιμών, να επιτρέπει την αναγκαία προσαρμογή της οικονομίας και, όπου απαιτείται, να προστατεύει στοχευμένα και προσωρινά τις ευάλωτες ομάδες.